

การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับความพร้อม
และความต้องการของนักศึกษา ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญาโท
ของ
สมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ

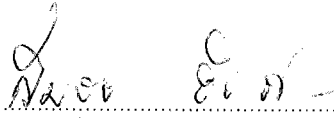
เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2544

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

457 09 011
11 0 20 2544

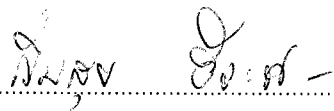
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

คณะกรรมการควบคุม

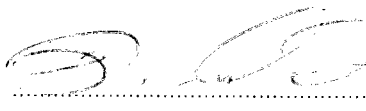

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร)

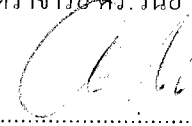

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

คณะกรรมการสอบ

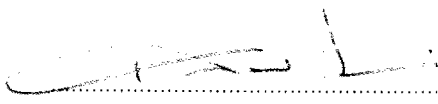

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย วีระวัฒนานนท์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.อรรรณพ โปธิสุข)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2544

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความกรุณาจากท่านอาจารย์ ดร. สมสุข วีระพิจิตร ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะมาตั้งแต่ต้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย วีระวัฒนานนท์ และ อาจารย์ ดร. อรรถนพ โพธิสุข กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ เพื่อแก้ไขปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และสำเร็จไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วินัย วีระวัฒนานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงษ์ เจริญพิทย์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุณารักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่วงโชติ พันธุ์เวช และอาจารย์ชวลิต รวยอาจิน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแบบสอบถามที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการอุดมศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหารและอาจารย์ สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร และสถาบันราชภัฏนครปฐม ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ทวีบุรณ หอมเย็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์รังสรรค์ บุษยะมา พันเอก ดร.วีระ วงศ์สรรค์ อาจารย์ ดร. ฤาเดช เกิดวิชัย และ อาจารย์ทวิศักดิ์ จงประดับเกียรติ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุน เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลืองานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
สมมุติฐานของการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
การจัดการศึกษาของสถาบันราชภัฏ	10
ความเป็นมาของสถาบันราชภัฏ	10
การพัฒนาการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ	14
มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	19
การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย	19
การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏ	23
ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
งานวิจัยในประเทศ	31
งานวิจัยในต่างประเทศ	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	37
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การจัดกระทำข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	70
วิธีดำเนินการวิจัย	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	71
สรุปผลการวิจัย	71
อภิปรายผล	73
ข้อเสนอแนะ	77
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	79
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม	
ประวัติย่อของผู้วิจัย	

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา	38
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	45
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับ ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบัน ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและเป็นรายด้าน	46
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับ ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบัน ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารและการจัดการ.....	47
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับ ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบัน ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านบุคลากร	49
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับ ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบัน ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านวิชาการ	51
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับ ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบัน ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านอาคารสถานที่	53
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับ ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบัน ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านงบประมาณ	54
9 ความต้องการของนักศึกษาในการศึกษาต่อ ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร	55
10 เหตุผลของนักศึกษาในการที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ	56
11 ความต้องการของนักศึกษาในการศึกษาต่อ ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปีการศึกษา	57

12	โปรแกรมวิชาที่นักศึกษาต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร	58
13	เหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านลักษณะของสถาบัน	59
14	เหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านบริบทของสังคมและการประกอบ อาชีพ	60
15	การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์	61
16	การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ จำแนกตามสถาบันที่สังกัด	62
17	การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อม ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์โดยรวมทุกด้าน	64
18	การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อม ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ด้านการบริหารและ การจัดการ เป็นรายชื่อ	65
19	การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อม ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ด้านบุคลากร เป็นรายชื่อ	66

20	การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ด้านวิชาการ เป็นรายคู่.....	67
21	การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ด้านอาคารสถานที่ เป็นรายคู่	68
22	การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ด้านงบประมาณ เป็นรายคู่	69

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาที่มีอิทธิพลต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ และความเป็นปึกแผ่นของสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต้องอาศัยประชากรที่มีคุณภาพ กล่าวคือ คนในประเทศต้องมีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความขยันขันแข็งในหน้าที่การงาน และมีวิจรรณญาณที่จะปรับเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ ที่เป็นจริงเป็นต้น บุคคลจึงเป็นปัจจัยชี้ขาดในการพัฒนาประเทศ ซึ่งเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพก็คือการศึกษา การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นแหล่งความรู้ความสามารถขั้นสูงที่เป็นปัจจัยการผลิตและการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ดังที่ระบุไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 28 ว่า การศึกษาระดับอุดมศึกษามีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาชีพขั้นสูง และการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 15) บุคคลทั่วไปให้ความสำคัญแก่การศึกษาอย่างมาก โดยเชื่อว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าได้ดีกว่า บุคคลทั่วไปจึงพยายามศึกษาให้ถึงระดับที่สูงที่สุดคือการศึกษาระดับอุดมศึกษา จนมีคำกล่าวที่ว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่นิยมคนมีปริญญา (เจลีเยว บุรีภักดี. 2527 : 29)

ในอดีตที่ผ่านมาการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นหน้าที่และของรัฐแต่ผู้เดียว ซึ่งจะจัดอยู่ในมหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เท่านั้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2512 ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510 – 2514) รัฐเริ่มให้เอกชนมีบทบาทในการจัดการศึกษาได้ถึงระดับอุดมศึกษา โดยตราเป็นพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 ขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและควบคุมการจัดการเรียนการสอนของเอกชนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทันกับการขยายตัวของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งด้านจำนวนวิทยาลัยและภารกิจในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาต่างๆ จึงต้องปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหาร รวมถึงการดำรงรักษามาตรฐานการศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (ราชกิจจานุเบกษา. 2522 : 39) และในปี พ.ศ. 2535 ได้แก้ไขเพิ่มเติมเป็นพระราชบัญญัติสถาบันการศึกษาเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 โดยให้เหตุผลว่าเพื่อให้เกิดความเหมาะสม ตลอดจนเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาเอกชน และเพื่อคุ้มครองสาธารณะจากการโฆษณาชวนเชื่อหรือกระทำการอย่างอื่นที่ไม่เหมาะสม (ราชกิจจานุเบกษา, 2535 : 16)

โรงเรียนฝึกหัดครูเป็นสถานศึกษาของรัฐ อยู่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2435 ในระยะเริ่มแรกเป็นสถาบันผลิตครู ต่อมาสถาบันได้มีพัฒนาการมาตามลำดับ ทั้งในด้านจำนวนสถาบันและภารกิจในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการต่าง ๆ จากโรงเรียนฝึกหัดครูได้รับการสถาปนาเป็นวิทยาลัยครูในปี พ.ศ. 2501 ให้จัดการเรียนการสอนได้ถึงระดับอนุปริญญา ต่อมาในปี พ.ศ. 2518 จึงได้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 ขึ้น ให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษาและการวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการและผลิตบัณฑิตครูถึงระดับปริญญาตรี (ราชกิจจานุเบกษา. 2518 : 24) ปี พ.ศ. 2527 ประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 โดยมีวัตถุประสงค์ให้วิทยาลัยครูสามารถให้การศึกษาวิชาการต่าง ๆ นอกเหนือจากวิชาครูได้ถึงระดับปริญญาตรี ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น และในปี พ.ศ. 2535 วิทยาลัยครูได้รับพระราชทานนามใหม่เป็นสถาบันราชภัฏ ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2538 รัฐจึงได้ตราพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ขึ้น กำหนดให้สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู (สถาบันราชภัฏธนบุรี. 2540 : 2) เป็นผลทำให้สถาบันราชภัฏ มีภารกิจในการจัดการศึกษาสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ได้ถึงระดับปริญญาเอก ทั้งนี้เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้มีคุณภาพและมีความรู้ความสามารถชั้นสูง รวมทั้งสนองความต้องการของบุคคลและสังคมในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 มาตรา 10 ได้กำหนดให้มีบัณฑิตวิทยาลัยทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาหลังปริญญาตรี การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นับเป็นการเปลี่ยนวิธีคิดและวิถีปฏิบัติหรือปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการจัดการศึกษาของไทย ทั้งด้านวัตถุประสงค์ สาระของการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน การบริหาร การจัดการ และการตรวจสอบประเมินข้อกำหนดในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลต่อสถาบันอุดมศึกษาด้วย กล่าวคือจะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดเพื่อนำไปสู่คุณภาพของบัณฑิต และคุณภาพของสังคม แนวทางการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นในสังคมไทย ซึ่งแต่เดิมตลอดเวลาร่วมร้อยปี ตั้งแต่ก่อตั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของไทย การจัดการศึกษาต้องอาศัยองค์ความรู้จากต่างประเทศอย่างมาก ผลลัพธ์ก็คือปัญหาของสังคมเราจะไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมถูกต้องที่แท้จริง เพราะปัญหาของสังคมไทยนับวันจะมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นและมีลักษณะเฉพาะตัว การนำองค์ความรู้ของต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศทางตะวันตกมาใช้ ทำให้เราแก้ปัญหาของไทยไปตามแนวทางของประเทศตะวันตก ย่อมไม่สอดคล้องกับวิถีไทยจึงไม่สามารถแก้ปัญหาได้ถูกต้อง และไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถาวร

สะท้อนให้เห็นว่าองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษาของไทยในอดีตไม่สามารถแก้ปัญหาของสังคมไทยได้ จึงจำเป็นต้องสร้างวิชาการและองค์ความรู้ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย เราขึ้นมา ภารกิจในการสร้างองค์ความรู้จึงเป็นหน้าที่ของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา (ไพฑูริย์สินลาวัฒน์, 2543 : 1-12) สถาบันราชภัฏในฐานะสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นซึ่งตั้งอยู่ทั่วประเทศถึง 36 สถาบัน มีความใกล้ชิดกับท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง จึงมีความได้เปรียบสถาบันและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ต้องการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นไปตามกระแสโลกาภิวัตน์และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางที่จะศึกษาวิจัย เพื่อแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ในการแก้ปัญหาของท้องถิ่นชนบท อันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ ได้อย่างเหมาะสม ปัจจุบันสถาบันราชภัฏทุกแห่งได้เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ส่วนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะเปิดสอนในสถาบันบางแห่งที่มีความพร้อมเท่านั้น สาขาวิชาที่เปิดสอนส่วนใหญ่เป็นการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ แต่ปัจจุบันโลกเรามีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ในช่วงสองศตวรรษที่ผ่านมากระแสโลกาภิวัตน์อันเกิดจากความก้าวหน้าด้านวิทยาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นปัจจัยผลักดันที่สำคัญทำให้โลกอยู่ในภาวะไร้พรมแดน คนไทยจึงควรมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มากขึ้น คนไทยจะต้องมีความพร้อมที่จะปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงให้ทันโลก และสามารถนำโลกในมิติที่ประเทศไทยมีความเป็นเลิศ ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น

จากข้อมูลการวิจัยและสถิติต่าง ๆ ของสถาบันราชภัฏ 36 สถาบัน พบว่า ปัญหาหลักของท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นปัญหาทางด้านวิทยาศาสตร์ มี 5 ประการ คือ ปัญหาด้านเกษตรกรรม ปัญหาด้านอุตสาหกรรม ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ปัญหาด้านมลภาวะและสภาพแวดล้อม และปัญหาการขาดแคลนครูอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ สถาบันราชภัฏจึงได้มีโครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ขึ้นเมื่อปี 2540 โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อให้สถาบันราชภัฏสามารถผลิตครูและกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้น สถาบันได้รับการสนับสนุนวัสดุ เครื่องมือวิทยาศาสตร์ และห้องค้นคว้าที่มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอ รวมทั้งมีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่ทันสมัย จึงทำให้สถาบันราชภัฏมีความพร้อมในด้านการจัดการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์ทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ปัจจุบันสถาบันราชภัฏได้ผลิตบัณฑิตหลักสูตรครุศาสตร์ วิชาเอกฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา วิทยาศาสตร์ทั่วไป เฉลี่ยปีละ 3,000 คน และสามารถพัฒนาบุคลากรทางวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ในระดับปริญญาตรี 30 สาขาวิชา เฉลี่ยปีละ 8,000 คน จึงสมควรจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เพื่อผลิตครูและกำลังคนด้าน วิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพให้มากยิ่งขึ้น (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2539 : 1 - 11)

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร อธิการบดีสถาบัน ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับ การเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏว่าการจัดการเรียนการสอนในระดับนี้เป็นการสนองนโยบายของรัฐ ทำให้บุคลากรในสังคมจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ เพื่อนำไป ปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินอาชีพในชีวิตประจำวัน และเป็นหน้าที่ของสถาบันราชภัฏ ที่จะต้องเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นภารกิจในด้านการให้บริการ ทางวิชาการแก่ชุมชน (สันต์ ธรรมบำรุง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานอธิการบดี สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2543) นอกจากนี้ คณะบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การเปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ นอกจากเป็นการสนองต่อนโยบายของรัฐแล้ว สถาบันราชภัฏได้ผลิตบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์ระดับปริญญาตรีเป็นจำนวนมาก สถาบัน ราชภัฏจันทรเกษมจึงได้จัดทำหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ และจัดเตรียมบุคลากร อาจารย์ให้มีความพร้อม โดยให้ทุนอาจารย์ไปศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกสาขาวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์และโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ด้านอุปสรรคใน การเปิดสอนได้ให้ความเห็นว่า อาจมีปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมห้องปฏิบัติการทดลองวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีความจำเป็นต่อการศึกษาในสาขานี้ จึงควรมีการเตรียมการให้พร้อมก่อนการเปิดทำการสอน (โกมินทร์ คล้ายวงศ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงาน คณะบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏจันทรเกษม เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2543) นอกจากนี้ ร่องอธิการบดีฝ่ายวิชาการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ให้ความเห็นว่า การเปิดสอน ระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ เป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนและการวิจัยด้าน วิทยาศาสตร์ เป็นการพัฒนาศักยภาพของคน และช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนกำลังคนด้าน วิทยาศาสตร์ ในส่วนของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทามีความพร้อมในด้านการเปิดสอนในสาขา วิทยาศาสตร์ศึกษา เพราะคณาจารย์ของสถาบันมีศักยภาพและประสบการณ์มายาวนาน (ช่วงโชติ พันธุ์เวช เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานอธิการบดี สถาบัน ราชภัฏสวนสุนันทา เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2543) จึงอาจสรุปได้ว่าผู้บริหารสถาบันราชภัฏหลาย ท่านต่างเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ ในสถาบัน

ราชภัฏเพื่อเป็นการสนองต่อนโยบายของรัฐ ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเป็นพันธกิจของสถาบันในด้านการบริการวิชาการแก่สังคม อย่างไรก็ตามในการจัดการศึกษา จำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เพื่อพิจารณาถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องก่อนการตัดสินใจดำเนินการจัดการเรียนการสอน เช่น ความพร้อมด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นต้น ดังที่คลิฟตันและฟัฟฟี (Clifton and Fuffe. 1997 : 2) กล่าวว่า ก่อนเริ่มดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม จะต้องมีการสำรวจหรือศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการนั้นๆ ก่อน ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานอย่างเป็นทางการหรือไม่ก็ตาม แต่ถ้าหากเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องการลงทุนมากจำเป็นต้องศึกษาความเป็นไปได้ อย่างเป็นทางการ เพราะผู้ลงทุนต้องมีความแน่ใจในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับโครงการนั้นๆ ในวงการธุรกิจ ถ้าต้องการลงทุนในโครงการใดๆ จะต้องมีการศึกษาความเป็นไปได้ ในด้านการผลิต การตลาด เทคนิควิธี ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ฯลฯ ส่วนในด้านการจัดการศึกษา เวิร์เดลิน (Werdelin. 1977 : 273 – 278) กล่าวว่า ในการวางแผนการศึกษาหรือก่อนเริ่มโครงการทางการศึกษานั้น จำเป็นต้องมีการศึกษาความเป็นไปได้ในแง่มุมต่าง ๆ เสียก่อน ซึ่งได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ กำลังคน และเทคนิควิธี เป็นต้น การพิจารณาเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ก็เช่นเดียวกัน กล่าวคือมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาความพร้อมหรือความเป็นไปได้ของข้อมูลพื้นฐาน ตลอดจนสภาพความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งความต้องการของสังคมก่อน ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้ปฏิบัติในการตัดสินใจเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาในโปรแกรมวิชาที่สังคมต้องการและสถาบันแห่งนั้นมีความพร้อมมากที่สุด ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงความพร้อมในการจัดการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คาดว่าจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหาร คณาจารย์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ในการพิจารณาตัดสินใจจัดการศึกษา หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์สถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามสถาบันที่สังกัด

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ต่อความพร้อมในการจัดการศึกษา และความต้องการในการศึกษาต่อของนักศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้บริหารและผู้บริหารปฏิบัติงานของสถาบันราชภัฏแต่ละแห่ง ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ในสถาบันราชภัฏแต่ละแห่ง และจะเกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในการวางแผนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอีกด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 1.1 ผู้บริหารสถาบันราชภัฏ 6 สถาบัน ในเขตกรุงเทพมหานคร รวม 85 คน
- 1.2 อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังกัดภาควิชาเคมี ภาควิชาชีววิทยา และภาควิชาฟิสิกส์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ในสถาบันราชภัฏ 6 สถาบัน ในเขตกรุงเทพมหานคร รวม 190 คน
- 1.3 นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2543 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิชาเคมี ชีววิทยาประยุกต์ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และสาขาวิชาการศึกษาโปรแกรมวิชาเคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ในสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร รวม 474 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variation) ได้แก่ สถานภาพของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ 6 สถาบัน ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา
- 2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variation) ได้แก่ ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ 6 สถาบันในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษา 5 ด้าน ดังนี้คือ
 - 1) ความพร้อมด้านการบริหารและการจัดการ
 - 2) ความพร้อมด้านบุคลากร
 - 3) ความพร้อมด้านวิชาการ
 - 4) ความพร้อมด้านอาคารสถานที่
 - 5) ความพร้อมด้านงบประมาณ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพร้อมในการจัดการศึกษา ในวิจัยนี้ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ใน 5 ด้าน คือ
 - 1.1 ความพร้อมด้านการบริหารและการจัดการ ได้แก่ ความพร้อมเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับในการจัดการศึกษา การแบ่งส่วนราชการของสถาบันราชภัฏ แผน/โครงการจัดการศึกษา การสนับสนุนและความร่วมมือในการจัดการศึกษา

1.2 ความพร้อมด้านบุคลากร ได้แก่ ความพร้อมเกี่ยวกับจำนวนอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ จำนวนบุคลากรที่ช่วยดำเนินงานในการจัดการศึกษา ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของอาจารย์และบุคลากร

1.3 ความพร้อมด้านวิชาการ ได้แก่ ความพร้อมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสถาบัน การสนับสนุนด้านวิชาการ เช่น ความพร้อมเกี่ยวกับเอกสารตำรา งานวิจัย วัสดุ-ครุภัณฑ์ และแหล่งวิทยาการต่าง ๆ

1.4 ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ ความพร้อมเกี่ยวกับจำนวนห้องเรียน ห้องบรรยาย ห้องสัมมนา ห้องปฏิบัติการ และห้องพิเศษต่าง ๆ

1.5 ความพร้อมด้านงบประมาณ ได้แก่ ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ และการระดมแหล่งเงินทุนที่นำมาใช้จ่ายในการจัดการศึกษา

2. ความต้องการของนักศึกษาในการศึกษาต่อ หมายถึงความสนใจ ความต้องการของนักศึกษา เกี่ยวกับ โปรแกรมวิชาที่ต้องการศึกษา และเหตุจูงใจในการเลือกศึกษา

3. บัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ หมายถึง การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มุ่งเน้นความรู้ ความเชี่ยวชาญ และการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เช่น เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ในวิจัยนี้ หมายถึง การศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิทยาศาตร์ศึกษา วิทยาศาสตร์ทั่วไป และ/หรือวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม

4. สถาบันราชภัฏ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2538 มีหน้าที่จัดการศึกษาวิชาการต่าง ๆ ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู จำนวน 36 สถาบัน ในวิจัยนี้ หมายถึง สถาบันราชภัฏที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 สถาบัน ได้แก่ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏพระนคร สถาบันราชภัฏสวนดุสิต และสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

5. ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารสถาบันในตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี และผู้อำนวยการศูนย์ สำนัก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในวิจัยนี้ หมายถึง อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ ผู้อำนวยการสำนักวางแผน ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ และผู้อำนวยการโครงการบัณฑิตศึกษา ในสถาบันราชภัฏ 6 สถาบัน ในเขตกรุงเทพมหานคร

6. อาจารย์ หมายถึง ผู้สอนซึ่งดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ ในวิจัยนี้ หมายถึง ผู้สอนสังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภาควิชาเคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ที่มีสถานภาพเป็นข้าราชการและทำการสอน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543

7. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ในวิจัยนี้ หมายถึง นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2543 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิชาเคมี ชีววิทยา ประยุกต์ และวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและสาขาวิชาการศึกษาโปรแกรมวิชาเคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ในสถาบันราชภัฏ 6 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีคุณสมบัติ ในการเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา วิทยาศาสตร์ทั่วไป หรือวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ของสถาบันราชภัฏ

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารกับอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็น เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน

2. ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ในสถาบันต่างสังกัด กัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมและความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ และนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้ การจัดการศึกษาของสถาบันราชภัฏ มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาของสถาบันราชภัฏ

1. ความเป็นมาของสถาบันราชภัฏ

สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2435 โดยใช้ชื่อว่าโรงเรียนฝึกหัดครู เปิดทำการสอน เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2435 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งอยู่ที่ตรอกโรงเลี้ยงเด็ก ถนนบำรุงเมือง จากนั้นก็ได้มีพัฒนาการเรื่อยมา (สุเทพ ชูเชื้อ. 2515 : 151) โดยที่การฝึกหัดครูได้เจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ มีการขยายการผลิตครูเพิ่มขึ้นและจัดตั้งสถาบันฝึกหัดครูขึ้นใหม่เพื่อผลิตครูตามความต้องการของสังคม ทั้งนี้เพราะอัตราการเพิ่มของประชากรที่สูงขึ้นมาก ปัจจุบันได้ขยายการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการอื่น ทั้งสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาศิลปศาสตร์ พัฒนาการของการฝึกหัดครูได้ดำเนินการติดต่อกันมากกว่า 100 ปีแล้ว จึงเป็นสถาบันการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญต่อการผลิตกำลังคนในหลายสาขาวิชา เพื่อการพัฒนาประเทศ สถาบันราชภัฏในรอบหนึ่งร้อยปีที่ผ่านมา มีพัฒนาการ ดังนี้ (ทิพวรรณ ยุทธโยธิน. 2537 : 1 - 8)

ระยะที่ 1 การจัดตั้งสถาบันในระยะเริ่มแรก (พ.ศ. 2435 – 2497) การจัดตั้งสถาบันในระยะแรกนั้นเรียกชื่อว่า "โรงเรียน" โดยเริ่มจากการก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ที่ตรอกโรงเลี้ยงเด็ก ถนนบำรุงเมือง เมื่อปี พ.ศ. 2435 จากนั้นก็ได้เรียกชื่อเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่เปิดสอน การขยายตัวส่วนใหญ่เป็นไปในด้านปริมาณ ซึ่งดำเนินการไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการบริหาร หลักสูตรวิชาครูสาขาต่างๆ บุคลากรและอาจารย์ผู้สอนในสถาบันฝึกหัดครู อาคารสถานที่ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ในปี พ.ศ. 2497 มีโรงเรียนฝึกหัดครูทั้งสิ้น 30 แห่ง ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร 7 แห่ง รวมทั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงที่ตั้งอยู่ที่ซอยประสานมิตรด้วย นอกจากนี้ตั้งอยู่ต่างจังหวัดอีก 23 แห่ง

ในด้านหลักสูตรวิชาครู มีการพัฒนาให้มีความหลากหลายของสาขาวิชาที่เปิดสอน คือ การเพิ่มประเภทของหลักสูตรอย่างกว้างขวาง เช่น หลักสูตรฝึกหัดครูวิชาสามัญ ฝึกหัดครูกิจกรรม ฝึกหัดครูอุตสาหกรรม ฝึกหัดครูพลศึกษา ส่วนด้านระดับการศึกษาก็ได้พัฒนาโดยเพิ่มเวลาเรียนตลอดจนเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมาโดยลำดับ ตั้งแต่หลักสูตรฝึกหัดครูประถมศึกษา โดยการคัดเลือกจากผู้จบจากมัธยมศึกษาเข้าเรียน 1 ปี ต่อมาหลักสูตรครุมูล (ป.) รับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาเข้าเรียนหลักสูตร 2 ปี หลักสูตรครูประถมศึกษา (ป.ป.) รับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาเข้าเรียน 3 ปี และหลักสูตรประโยคครูมัธยมศึกษา (ป.ม.) รับผู้จบหลักสูตรครูประถมศึกษา (ป.ป.) เข้าเรียนต่ออีก 2 ปี และในระยะต่อมาได้เปลี่ยนเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) รับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) เข้าเรียนต่อ 2 ปี และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ. สูง) รับผู้จบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาหรือจบชั้นเตรียมอุดมศึกษาเข้าเรียนต่อ 2 ปี

อย่างไรก็ตาม หลักสูตรที่โรงเรียนฝึกหัดครูเปิดสอนยังเป็นหลักสูตรการศึกษาต่ำกว่า ระดับปริญญาตรี จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2492 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ขยายหลักสูตรการสอนถึงระดับปริญญาตรีทางการศึกษา โดยเปิดโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงที่ซอยประสานมิตร ซึ่งต่อมาได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา โดยรับผู้มีวุฒิการศึกษาระดับอนุปริญญาเข้าเรียนต่อ 2 ปี ได้วุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา (กศ.บ.)

ระยะที่ 2 ระยะการขยายตัวและการเปลี่ยนแปลงของสถาบัน (พ.ศ. 2497 – ปัจจุบัน) ในปี พ.ศ. 2497 ได้มีการปรับปรุงระบบการฝึกหัดครูที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการครั้งสำคัญ โดยเริ่มจากรัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมขึ้นในปี พ.ศ. 2497 เป็นผลให้มีการตั้งกรมการฝึกหัดครูขึ้น รวมเอาการจัดการฝึกหัดครูทั้งหมดของกระทรวงศึกษาธิการมาไว้ที่กรมการฝึกหัดครูแห่งเดียว โดยกรมการฝึกหัดครูมีภารกิจสำคัญ 2 ประการ คือ การอบรมครู และการผลิตครู ในช่วงเวลานี้การฝึกหัดครูได้ขยายออกไปสู่ส่วนภูมิภาคมากขึ้น มีการตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูในภูมิภาคหลายแห่ง และมีการเปิดวิทยาเขตของวิทยาลัยวิชาการศึกษาในส่วนภูมิภาคอีก 3 แห่ง คือ ที่จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดสงขลา ในปี พ.ศ. 2501 กรมการฝึกหัดครูได้ยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครูขึ้นเป็นวิทยาลัยครู ในปี พ.ศ. 2512 มีสถาบันการฝึกหัดครูเป็นวิทยาลัยครู 25 แห่ง วิทยาลัยวิชาการศึกษา 1 แห่ง วิทยาเขตของวิทยาลัยวิชาการศึกษา 3 แห่ง ในปี พ.ศ. 2515 ได้จัดตั้งวิทยาลัยครูในส่วนภูมิภาคอีก 4 แห่ง และตั้งเพิ่มอีก 7 แห่ง ในปี พ.ศ. 2516 ทำให้มีวิทยาลัยครู 36 แห่ง มีวิทยาลัยวิชาการศึกษา 1 แห่ง และมีวิทยาเขตของวิทยาลัยวิชาการศึกษา 3 แห่ง ซึ่งต่อมา วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้แยกไปสังกัด

ทบวงมหาวิทยาลัยและได้รับการสถาปนาเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2517

ภายหลังปี พ.ศ. 2517 กรมการฝึกหัดครูมิได้จัดตั้งสถาบันฝึกหัดครูเพิ่มขึ้นอีก ดังนั้น ปัจจุบันกรมการฝึกหัดครูจึงมีวิทยาลัยครูในสังกัดจำนวน 36 แห่ง ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง และอยู่ในต่างจังหวัด 30 แห่ง วิทยาลัยครูส่วนภูมิภาคแต่ละแห่งจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษา สำหรับนักศึกษาจาก 2-3 จังหวัด ทำให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งเดียวของประเทศ ที่อยู่ในชุมชน และเป็นสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่นอย่างแท้จริง ซึ่งมีภารกิจตามพระราชบัญญัติ วิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518 มาตรา 5 ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา. 2518 : 24)

มาตรา 5 ให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการ และผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพและวิทย์ฐานะครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ บริหารการศึกษา ทำนุบำรุงวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

ต่อมา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 – 2524) และฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 – 2529) แม้จำนวนอัตราการเพิ่มของประชากรจะลดลง แต่จำนวน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษากลับเพิ่มจำนวนมากขึ้น เนื่องจากรัฐมีนโยบายให้เยาวชนไทยได้ศึกษาเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนมากขึ้น จัดให้มีการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ โรงเรียน ทั้งนี้ รัฐได้กำหนดนโยบายดังกล่าวโดยได้ตราเป็นแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 การกำหนดให้นักเรียนอยู่ในระบบโรงเรียนมากขึ้น ทำให้วิทยาลัยครูต้องรับนักศึกษา เพิ่มมากขึ้น เป็นผลทำให้การผลิตครูมีจำนวนเกินความต้องการ ดังนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 รัฐจึงมีนโยบายลดการผลิตครู โดยจะเห็นได้จากเป้าหมายการผลิต นักศึกษาครูในปี พ.ศ. 2525 มีจำนวน 51,000 คน แต่ปี พ.ศ. 2526 ให้ลดเหลือเพียง 48,000 คน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2525 : 241)

อย่างไรก็ดี ในช่วงเวลาดังกล่าวจำนวนนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสมัคร เข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีจำนวนมากขึ้นทุกปี แต่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สามารถรับได้จำนวนจำกัด ทำให้มีผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้เป็นจำนวนมาก ส่วนหนึ่งจะศึกษา ต่อในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน บางคนก็ไปศึกษาต่อต่างประเทศ และยังมีอีกเป็นจำนวนมากที่ ไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา นักเรียนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่อยู่ในชนบท มีฐานะทาง เศรษฐกิจไม่ดี รัฐจึงได้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2527 ทำให้ ภารกิจของวิทยาลัยครูเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือวิทยาลัยครูสามารถเปิดสอนในสาขาวิชาอื่น นอกเหนือจากสาขาวิชาการศึกษาได้ และให้เปิดสอนได้ถึงระดับปริญญาตรี สาขาวิชาที่จัดสอน เพิ่มขึ้น ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิชาศิลปศาสตร์

เป็นการช่วยแบ่งเบาภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ในระดับหนึ่ง แม้การพัฒนาวิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์แบบ จะพบกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย แต่วิทยาลัยครูคงพยายามปฏิบัติภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาของชุมชนด้วยดีตลอดมา วิทยาลัยครูจึงเป็นสถาบันอุดมศึกษาของผู้ยากไร้และด้อยโอกาส และมีโอกาสพัฒนาบุคคลเหล่านั้นให้มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศเป็นอันมาก

ในปี พ.ศ. 2535 วิทยาลัยครูได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานนามใหม่เป็น “สถาบันราชภัฏ” เนื่องจากวิทยาลัยครูได้จัดการศึกษาในสาขาวิชาอื่นนอกเหนือจากสาขาวิชาการศึกษา ชื่อ “วิทยาลัยครู” จึงไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในทางปฏิบัติ ทำให้บุคคลทั่วไปเกิดความเข้าใจว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเป็นผู้สำเร็จในสาขาวิชาการศึกษา ทำให้มีผลกระทบต่อการสมัครเข้าทำงานของบัณฑิตของสถาบัน ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงชื่อจาก “วิทยาลัยครู” เป็น “สถาบันราชภัฏ” จึงเป็นสิ่งจำเป็นและเหมาะสมยิ่ง ในขณะเดียวกันก็ได้ตราพระราชบัญญัติขึ้นใหม่ คือ พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 จากพระราชบัญญัติดังกล่าว ทำให้สถาบันมีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

1) ชื่อของวิทยาลัยครูจะเปลี่ยนเป็นสถาบันราชภัฏ และตามด้วยชื่อต่อท้ายวิทยาลัยครูเดิม เช่น วิทยาลัยครูเชียงใหม่ เปลี่ยนเป็นสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2540 : 15)

2) ภารกิจของสถาบันเปลี่ยนแปลงไปตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ดังนี้ “ให้สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาระดับสูงและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู ให้สถาบันเป็นส่วนราชการในสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นกรมในกระทรวงศึกษาธิการ” (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2540 : 31)

จากภารกิจของสถาบันที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทำให้สถาบันสามารถจัดการศึกษาสาขาวิชาชีพชั้นสูงได้ถึงระดับปริญญาเอก ส่วนสถานภาพอื่น ที่เปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ การให้สถาบันเป็นนิติบุคคล และการให้ออมนุมัติหลักสูตรและอมนุมัติปริญญาได้โดยสภาประจำสถาบันราชภัฏของแต่ละแห่ง และมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารภายในของแต่ละสถาบัน ซึ่งเป็นผลทำให้สถาบันราชภัฏสามารถปฏิบัติภารกิจในฐานะสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างสมบูรณ์

2. การพัฒนาการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ

2.1 ปัญหาของท้องถิ่นในด้านวิทยาศาสตร์

ข้อมูลจากรายงานเอกสารและข้อมูลการวิจัยสถาบันราชภัฏ สรุปได้ว่า ปัญหาหลักของท้องถิ่นในด้านวิทยาศาสตร์มี 5 ประการ ดังนี้ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2539 : 1 - 5)

2.1.1 ปัญหาด้านเกษตรกรรม ได้แก่

- 1) ปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยการผลิต เช่น การขาดแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูก คุณภาพของดินต่ำไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก ขาดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ที่เหมาะสมสำหรับการผลิต
- 2) ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการผลิต เช่น การขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการทำเกษตร ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เกษตรกรขาดความรู้ทางวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ที่จะช่วยพัฒนาปัจจัยและกระบวนการผลิตทางการเกษตร
- 3) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการผลิต เช่น ขาดความรู้ในการเก็บรักษาผลผลิต และการแปรรูปผลผลิต การขาดความรู้เกี่ยวกับวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว

2.1.2 ปัญหาด้านอุตสาหกรรม ได้แก่

- 1) การขาดทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับประกอบอุตสาหกรรม เช่น วัตถุดิบที่มีคุณภาพ เครื่องจักรกลที่มีประสิทธิภาพ กำลังแรงงานที่มีทักษะเหมาะสมกับงาน
- 2) การขาดแคลนความรู้พื้นฐานในทางวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรม
- 3) การขาดแคลนเทคโนโลยีอันเหมาะสมเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม ทั้งเทคโนโลยีระดับพื้นฐาน เทคโนโลยีระดับกลางและระดับสูง

2.1.3 ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ได้แก่

- 1) ทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการบริโภคขาดแคลนและคุณภาพต่ำ เช่น การขาดแคลนน้ำจืด น้ำสะอาดในฤดูแล้ง การขาดอาหารที่มีคุณค่าเพื่อการบริโภคในเขตชนบทยากจน
- 2) การเกิดโรคภัยไข้เจ็บ เช่น การเกิดโรคขาดสารอาหาร การเกิดภาวะทุพโภชนาการ การเกิดโรคอันเนื่องมาจากโรงงานอุตสาหกรรม อันตรายจากสารพิษตกค้างจากผลผลิตทางการเกษตร
- 3) การขาดความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์เพื่อการแก้ปัญหาสุขภาพอนามัย การบริโภค และสวัสดิศึกษา

2.1.4 ปัญหาด้านมลภาวะและสภาพแวดล้อม ได้แก่

- 1) สิ่งแวดล้อมถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสภาพ เช่น การบุกรุกพื้นที่ป่า การเกิดมลภาวะจากการทำเหมืองแร่ จากโรงงานอุตสาหกรรม และสารเคมีจากการเกษตร
- 2) ประชากรทั่วไปขาดความรู้พื้นฐานในการใช้ การดูแลรักษา การฟื้นฟูสภาพแวดล้อม เช่น การดูแลรักษาป่า แหล่งน้ำ การบำรุงดิน การฟื้นฟูสภาพป่า และแหล่งน้ำ

2.4.5 ปัญหาด้านการขาดแคลนครู อาจารย์ สาขาวิทยาศาสตร์ ได้แก่

1) ในการปฏิรูปหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการกำลังเร่งปรับปรุงหลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับประถมศึกษาให้เป็นอิสระจากโครงสร้างหลักสูตรฉบับเดิม เป็นผลทำให้โรงเรียนในระดับประถมศึกษาต้องการครูที่มีวิชาวิทยาศาสตร์เป็นวิชาเอกเพิ่มมากขึ้น

2) นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 เป็นต้นมา รัฐบาลได้ให้ความสนใจกับการขยายโอกาสทางการศึกษาในทุกระดับ ทำให้มีผู้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นเป็นจำนวนมาก และเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เลือกเรียนสายวิทยาศาสตร์ก็มีมากขึ้น ด้วยการเพิ่มผู้เรียนในสายวิทยาศาสตร์ ทำให้ขาดแคลนครูวิชาเคมี ชีววิทยา และฟิสิกส์อย่างมาก เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถผลิตครูสาขาวิทยาศาสตร์ได้ทันกับการเพิ่มของผู้เรียน

3) นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่สนใจศึกษาต่อเพื่อเป็นครูวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถดึงดูดความสนใจให้นักเรียนมาเรียนต่อสายวิทยาศาสตร์ได้มากนัก เช่น ในปีการศึกษา 2536 สถาบันราชภัฏทั่วประเทศสามารถผลิตครูเคมีได้เพียง 41 คน ครูฟิสิกส์ 61 คน และครูชีววิทยาได้ 138 คน ซึ่งต่ำกว่าตัวเลขความต้องการครูวิทยาศาสตร์ของประเทศหลายเท่าตัว

4) ครูวิทยาศาสตร์เปลี่ยนอาชีพ การที่นักศึกษาเลือกเรียนวิชาวิทยาศาสตร์น้อยลง ทำให้อาจารย์ในสถาบันโดยเฉพาะอาจารย์สาขาฟิสิกส์หันไปศึกษาต่อด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีนักศึกษาเลือกเรียนมากกว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วก็เปลี่ยนวิชาสอน ยิ่งไปกว่านั้นอาจารย์เคมีและอาจารย์ชีววิทยาจำนวนมากก็ลาออกจากราชการไปประกอบวิชาชีพอื่น

5) การขาดแคลนครูวิทยาศาสตร์ที่ดี ทำให้คุณภาพการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ตกต่ำ ผู้เรียนมีเจตคติที่ไม่ดีในวิชาวิทยาศาสตร์และขาดพื้นฐานที่ดีในการศึกษาต่อในระดับสูง

2.2 ผลกระทบในการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) รัฐได้วางมาตรการการพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เน้นการส่งเสริมการขยายการผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูงในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับการขยายตัวทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการเกษตรและการบริการที่เหมาะสมกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกประเทศ พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้มีศักยภาพและความพร้อมในการสอน การวิจัย การค้นคว้าทดลอง การฝึกปฏิบัติ และการสร้างงานเพื่อสร้างความรู้และขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน เป็นต้น ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจไปเป็นประเทศเกษตรอุตสาหกรรมในอัตราเร่งที่สูงมาก ทำให้เกิดปัญหาและผลกระทบเชิงลบ ดังนี้

2.2.1 การขาดแคลนกำลังคนทั้งในระดับกลางและระดับสูง ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์

2.2.2 การขาดแคลนครูวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทุกระดับ

2.2.3 การพึ่งพาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากต่างชาติมากเกินไป ทำให้ขาดการวิจัยและพัฒนาเพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองทางเทคโนโลยี

2.2.4 ประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะในชนบทมีความล้าหลังทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่สามารถนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาการประกอบอาชีพของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.5 ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมถูกใช้อย่างฟุ่มเฟือย ขาดความระมัดระวัง ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ร่อยหรอและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว

3. การพัฒนาสถาบันราชภัฏให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์

การพัฒนาสถาบันราชภัฏให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ มีแนวทางดังต่อไปนี้ (ทิพวรรณ ยุทธโยธิน. 2537 : 10 – 12)

3.1 การพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของสถาบัน เพื่อผลิตผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง (Professional) ซึ่งหมายถึงวิชาชีพในระดับปริญญาตรีขึ้นไป เนื่องจากวิทยาลัยครูมีประวัติความเป็นมา หรือพื้นฐานเดิมจากโรงเรียนฝึกหัดครู จึงมีความเชี่ยวชาญและชัดเจนในการศึกษาสาขาวิชาชีพครูหรือทางการศึกษาที่ไม่มีผู้ใดแย่งได้ แม้ปัจจุบันหากสถาบันราชภัฏจัดการศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีก็สามารถกระทำได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากคุณวุฒิของข้าราชการครูในแต่ละปี เช่น ปีการศึกษา 2533 กรมการฝึกหัดครูมีข้าราชการครู 6,392 คน มีวุฒิปริญญาเอก 276 คน คิดเป็นร้อยละ 4.32 มีวุฒิปริญญาโทและวุฒิปริญญาตรีเฉพาะที่สูงกว่าปริญญาโท 3,802 คน คิดเป็นร้อยละ 59.47 นอกจากนั้น มีวุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่า

ปริญญาตรี ซึ่งข้าราชการครูเหล่านี้ส่วนใหญ่มีวุฒิทางสาขาวิชาการศึกษา ส่วนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ที่สถาบันราชภัฏเพิ่งเริ่มจัดการศึกษาในปี พ.ศ. 2527 คณาจารย์ประจำของสถาบันจะมีคุณวุฒิในสาขาวิชาดังกล่าวค่อนข้างน้อย ต้องพึ่งบุคลากรภายนอกมาช่วยสอน สถาบันจำเป็นต้องมีแผนพัฒนาศักราชอาจารย์ วางแผนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และเตรียมอาคารสถานที่ให้พร้อม เพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาที่อื่นที่มีความรู้ ความชำนาญ มีทักษะและมีคุณธรรม ให้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 การมุ่งค้นคว้าและแสวงหาความรู้ใหม่ (Research) สถาบันอุดมศึกษาหากไม่ปฏิบัติภารกิจในการศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ใหม่ ก็ไม่แตกต่างไปจากโรงเรียนประถมศึกษาหรือโรงเรียนมัธยมศึกษา สถาบันอุดมศึกษานอกจากจะทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ปัจจุบันที่มีอยู่ทั้งที่เป็นความรู้สากล (Universal Knowledge) และความรู้เฉพาะถิ่น ไปสู่ผู้ศึกษาแล้ว ยังจะต้องทำหน้าที่แสวงหาความรู้ใหม่ และแสวงหาสัจธรรม (Truth) โดยการค้นคว้าศึกษาวิจัย นำความรู้ปัจจุบันเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อความก้าวหน้าในเนื้อหาวิชาการ ดังนั้นสถาบันราชภัฏจึงควรเป็นศูนย์รวมของนักวิจัย เพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ แนะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชุมชน ทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพของประชากร

3.3 การมุ่งนำสังคมและการรับใช้สังคม โดยการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นสถาบันที่เฝ้าดูแลสังคม (Watch Tower) คือ การศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสังคมให้รู้สภาพปัจจุบัน และปัญหาต่าง ๆ ของสังคมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อว่าจะได้เป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนได้ ส่วนการรับใช้ชุมชน คือการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนในทุกด้าน อันจะเป็นประโยชน์ต่อวิถีชีวิตของชุมชน การนำความรู้ และวิทยาการใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์มาสู่ชุมชน ตลอดจนเผยแพร่ความรู้และเป็นที่ปรึกษาแก่ชุมชนที่มีปัญหา การปฏิบัติภารกิจดังกล่าวนี้สถาบันราชภัฏได้เปรียบมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ เพราะสถาบันราชภัฏกระจายอยู่ทั่วประเทศ มีความใกล้ชิดกับชุมชน จึงสามารถรู้ปัญหาของชุมชนได้ดี และสามารถพัฒนาภูมิปัญญาของท้องถิ่นได้ง่าย ดังนั้นหากสถาบันราชภัฏจะเป็นผู้นำชุมชนในการพัฒนาชุมชนจึงทำได้ไม่ยากนัก แต่อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติภารกิจในการเป็นผู้นำ และผู้รับใช้ชุมชนได้ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เช่น การมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความเสียสละ มีอุดมการณ์เพื่อชุมชนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นอกจากนี้องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การมีงบประมาณ วัสดุและอุปกรณ์เพื่อการดำเนินงานพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นอย่างเพียงพอ

3.4 การมุ่งความเป็นเลิศทางวิชาการ (Academic Excellence) สถาบันอุดมศึกษาต้องทำหน้าที่แสวงหาความรู้ใหม่ โดยการศึกษาค้นคว้าวิจัย ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ปัจจุบัน คือ มีความรู้ในสาขาที่สถาบันจัดการเรียนการสอนอย่างลึกซึ้งจริงจัง เพื่อเป็นฐานในการค้นคว้าวิจัย เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น เป็นการขยายวิชาการ และเนื้อหาวิชา (Academic Discipline) ให้กว้างขวางสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งหมายความว่า สถาบันราชภัฏควรพัฒนาความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่เปิดสอน เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อสังคม สามารถให้คำแนะนำปรึกษาแก่ชุมชนในเรื่องดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ซึ่งภารกิจนี้เป็นสิ่งที่สถาบันราชภัฏจะต้องพิจารณาอีกมาก แม้ว่าสถาบันราชภัฏจะมีความเชี่ยวชาญอย่างยิ่งในสาขาวิชาการศึกษา แต่สาขาวิชาที่เปิดทำการสอนใหม่ คือ สาขาวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ยังต้องการพัฒนาอีกมาก

การเปลี่ยนแปลงบทบาทของสถาบันตามพระราชบัญญัติฉบับปัจจุบัน มีผลกระทบต่อสถาบันราชภัฏค่อนข้างมาก เช่น ทำให้สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตทุกสาขาได้สูงกว่าระดับปริญญาตรี และต้องปฏิบัติภารกิจอื่นในฐานะสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ การเป็นผู้นำทางวิชาการต่อสังคม และการให้บริการรับใช้สังคมมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นต้น ซึ่งบทบาทและภารกิจดังกล่าวยังไม่เป็นที่คุ้นเคยสำหรับสถาบันราชภัฏมากนัก ดังนั้น สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่จึงยังไม่สามารถจะทำให้สถาบันเป็นสถาบันอุดมศึกษาอย่างแท้จริงได้ นอกจากสถาบันจะได้แสดงบทบาทให้ปรากฏชัดเจน โดยการพัฒนาสถาบันทุกด้าน เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างครบถ้วน

มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

1. แนวทางการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาไว้ ดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2542)

1.1 อำนาจหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัย

การจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาใด ๆ และในระดับใดก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษา จะต้องมียกหมายรองรับสถาบันการศึกษาและหลักสูตรที่เปิดสอนจึงจะดำเนินการเรียนการสอนได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่พิจารณารับรองมาตรฐานของหลักสูตร และกำหนดเป็นพระราชบัญญัติว่าด้วยการศึกษาของหลักสูตรนั้น ๆ ทำการประสานปริญญาดำเนินหลักสูตรต่อไป สำหรับการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้นจะต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด โดยทบวงมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้พิจารณารับรองวิทยฐานะ ดังที่ได้มีการระบุอำนาจของทบวงมหาวิทยาลัยในพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 มาตรา 4 (2) ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้คือ "กำหนดมาตรฐานและให้ความเห็นชอบหลักสูตรของมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและวิทยาลัยเอกชน"

1.2 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาโท

ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2542 กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการเปิดสอนระดับปริญญาโทไว้ เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2542 ดังต่อไปนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2542 : 1 - 7)

ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการได้ต่อเนื่อง

ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาการศึกษาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วน เทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาใดที่จัดการศึกษาระบบอื่น เช่น ระบบไตรภาค ระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

ระบบไตรภาค หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ รวมภาคฤดูร้อน หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

ระบบจตุรภาค หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ รวมภาคฤดูร้อน หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์

การคิดหน่วยกิต

รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

การฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาการศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาการศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาคให้เทียบเคียงกับระบบทวิภาค ดังนี้

ระบบไตรภาค

1 หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ 12/15 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 4 หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ 5 หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

1 หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ 10/15 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 2 หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ 3 หน่วยกิตระบบจตุรภาค

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน คือ

1) แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ การศึกษาตามแผน ก มี 2 แบบ คือ

แบบ ก (1) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบ ก (2) ทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และ ศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

2) แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการศึกษาค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิต

การรับและเทียบโอนหน่วยกิต การรับและเทียบโอนหน่วยกิตจากหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา หรือหลักสูตรอื่นทั้งในและต่างประเทศ ให้อยู่ในดุลพินิจของสถาบันที่รับและเทียบโอน

จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ การเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ต้องมีอาจารย์ประจำ จำนวนอย่างน้อย 5 คน และคุณสมบัติของอาจารย์ประจำในระดับปริญญาโท มีดังนี้

1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรเต็มเวลา ได้รับปริญญาเอก หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือวิชาที่มีความสัมพันธ์กัน จำนวนอย่างน้อย 2 คน

2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำได้รับปริญญาเอก หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือวิชาที่มีความสัมพันธ์กันและต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษา

3) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก อาจารย์ประจำต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาเอก หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือวิชาที่มีความสัมพันธ์กัน ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน ต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาเอก หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือวิชาที่มีความสัมพันธ์กัน หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องในกรณีที่ไม่สังกัดอุดมศึกษา ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีความรู้ในเนื้อหาและวิธีการสอบวิทยานิพนธ์

4) อาจารย์สอน ต้องเป็นอาจารย์ที่ได้รับปริญญาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน มีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานวิจัยเพิ่มเติมจากงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องในกรณีไม่สังกัดสถาบันอุดมศึกษา

ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

1) อาจารย์ประจำหนึ่งคนให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโทไม่เกิน 5 คน หรือเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทไม่เกิน 15 คน หากเป็นที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาค้นคว้าอิสระ 3 คน ทั้งนี้ ให้นับรวมนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในเวลาเดียวกัน

2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ/หรือ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาโท รับผิดชอบสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จากสถาบันอุดมศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยรับรอง

การลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษา ระดับปริญญาโทให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 15 หน่วยกิตในแต่ละภาคการศึกษาปกติ และให้ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

1) แผน ก แบบ ก (1) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงาน ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสาร หรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม

2) แผน ก แบบ ก (2) ศึกษาวิทยานิพนธ์ตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้อง ได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 แต้มระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง

3) แผน ข ศึกษาวิทยานิพนธ์ตามที่กำหนดในหลักสูตรโดยจะต้อง ได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 แต้มระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่า ในสาขาวิชานั้น

ชื่อปริญญา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาของแต่ละสถาบัน ในกรณีที่ยังไม่มีการกำหนดชื่อปริญญาในพระราชกฤษฎีกา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์ การกำหนดชื่อปริญญาของทบวงมหาวิทยาลัย

การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้กำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร ไว้ทุกหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ นักศึกษาสามารถศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ระบบการสอบวิทยานิพนธ์ ระบบการพัฒนา หลักสูตรให้ทันสมัย และให้มีระบบการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรทุก 5 ปี

2. การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏ

สถาบันราชภัฏมีแนวทางการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษายาวยได้กฎหมาย ต่อไปนี้

2.1 อำนาจหน้าที่ของสถาบันราชภัฏ

พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ได้กำหนดการแบ่งส่วนราชการ วิทยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษา และอำนาจในการให้ปริญญา ไว้ในมาตรา 10, 53 และ 54 ไว้ดังนี้ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2540 : 2 - 3)

มาตรา 10 สถาบันอาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

- (1) สำนักงานอธิการบดี
- (2) บัณฑิตวิทยาลัย
- (3) คณะ
- (4) สำนักวิจัย
- (5) หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

ส่วนราชการตามวรรคหนึ่งมีฐานะเทียบเท่ากอง

สำนักงานอธิการบดีอาจแบ่งเป็นฝ่ายหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น มีฐานะเทียบเท่าฝ่าย

บัณฑิตวิทยาลัยและคณะอาจแบ่งเป็นสำนักงานเลขานุการหรือภาควิชา

สำนักวิจัยและหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ อาจแบ่งเป็น สำนักงานเลขานุการ ฝ่าย หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น มีฐานะเทียบเท่าฝ่าย

มาตรา 53 ปริญญามีสามชั้นคือ

ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา 54 สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันได้
การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับ
สาขาวิชานั้นอย่างไรให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะ
เข็มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งของสถาบันราชภัฏ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 มาตรา 3 (5)
และมาตรา 5 (5) มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา 3 ให้กำหนดปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา
ของสถาบันราชภัฏ ดังนี้

- (5) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มีปริญญา 3 ชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “วท.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “วท.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “วิทยาศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “วท.บ.”

มาตรา 5 สี่ประจำสาขาวิชา มีดังนี้

- (5) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สีเหลือง

2.2 แนวทางการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา

สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏได้ออกประกาศ เรื่องแนวทางและวิธีการพิจารณา
หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามข้อบังคับของคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ ว่าด้วยเกณฑ์
มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2539 ไว้เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 สรุป
สาระสำคัญได้ ดังนี้ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2540 : 1 – 4)

วัตถุประสงค์ของการเปิดสอน

- (1) เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
- (2) เพื่อสนองความต้องการของกำลังคนระดับสูงในสาขาวิชานั้น ๆ
- (3) เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาต่าง ๆ โดยอาศัยผลการวิจัยค้นคว้าเป็นปัจจัยสำคัญ
และส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน

(4) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการในระดับสูง และมี
วิสัยทัศน์ที่กว้างไกล

(5) เพื่อให้ผู้ศึกษามีคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีค่านิยมที่
เหมาะสม

ศักยภาพในการเปิดสอนระดับปริญญาโท

การเปิดสอนในระดับปริญญาโทของสถาบันราชภัฏนั้น สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏได้กำหนดศักยภาพของการเปิดสอน กล่าวโดยสรุปได้ว่า จำนวนผู้เข้าศึกษาให้เป็นไปตามความพร้อมของสถาบันราชภัฏที่เปิดสอน สถาบันต้องมีคณาจารย์ประจำทำหน้าที่อาจารย์บัณฑิตศึกษาในสาขาที่เปิดสอนจำนวนอย่างน้อย 5 คน โดยมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่าอย่างน้อย 1 คนในด้านการสอน อาจารย์ผู้สอนและผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องเป็นผู้ที่ได้รับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่เปิดสอนหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ถ้ามีคุณสมบัติต่ำกว่าปริญญาเอก ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือเป็นผู้มีผลงานวิจัยเพิ่มเติม นอกเหนือจากงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา หรือเป็นผู้ชำนาญพิเศษในสาขาที่เปิดสอน ในการควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ 1 คน ควบคุมกรรมการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาไม่เกิน 5 คน และต้องได้รับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่เปิดสอนหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และมีผลงานวิจัยเพิ่มเติม นอกเหนือจากงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา ถ้ามีคุณสมบัติต่ำกว่าปริญญาเอก ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ หรือเป็นผู้ชำนาญพิเศษในสาขาวิชาที่เปิดสอน

นอกจากนี้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏยังได้ให้รายละเอียดแนบท้ายประกาศดังกล่าว เป็นแนวทางการจัดบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ปรัชญา

การจัดบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏ มุ่งเน้นการพัฒนาครูอาจารย์ นักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง ให้มีความรู้ความสามารถลุ่มลึกในแต่ละสาขาวิชา ตลอดจนมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นกับศาสตร์ที่เป็นสากล ให้เป็นผลต่อการพัฒนาวิชาการและให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อผลิตครูอาจารย์ นักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง ให้เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาที่ศึกษา สามารถสังเคราะห์สร้างองค์ความรู้ใหม่และประยุกต์ใช้ความรู้ รวมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการพัฒนาท้องถิ่น
- (2) เพื่อผลิตและพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในวิชาชีพครู
- (3) เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่โดยกระบวนการวิจัย ให้สามารถเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กับศาสตร์ที่เป็นสากล และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศได้

(4) เพื่อให้บริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่สนองต่อความจำเป็นในการพัฒนาท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ

ยุทธศาสตร์

ในการจัดบัณฑิตศึกษา สถาบันจะต้องกำหนดวิธีการทำงานด้านบัณฑิตศึกษาให้มีความชัดเจน โดยต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

การเปิดสอนระยะแรก

สาขาวิชาที่เปิดสอนจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นในการใช้บุคลากรระดับท้องถิ่นและประเทศ

สาขาวิชาที่เปิดสอนควรมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติ

สาขาวิชาที่เปิดสอนควรมีความสอดคล้องกับศักยภาพความพร้อมตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

มาตรฐานการศึกษา

ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบศักยภาพในการเปิดสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน

ให้มีระบบการประกันคุณภาพในการจัดบัณฑิตศึกษา

ให้มีการประเมินการจัดบัณฑิตศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

การระดมทรัพยากรมาใช้เพื่อจัดบัณฑิตศึกษา

ควรมีการระดมบุคลากรและทรัพยากรภายในสถาบันมาใช้

ควรมีการประสานงานการใช้บุคลากรระหว่างสถาบัน โดยเฉพาะในแต่ละกลุ่มสถาบัน

ควรมีการประสานงานการใช้บุคลากรและทรัพยากรในท้องถิ่น

ควรมีการประสานงานการใช้บุคลากรและทรัพยากรในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ

มาตรฐานบัณฑิตศึกษา

มาตรฐานหลักสูตรต้องเป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ ว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

มาตรฐานการเปิดสอนต้องเป็นไปตามประกาศสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ว่าด้วยแนวทางในการพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

2.3 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาโท

ตามข้อบังคับคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ ว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2539 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการเปิดสอนระดับปริญญาโท ไว้ดังต่อไปนี้ (คณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ, 2539.)

ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มุ่งเน้นการพัฒนา นักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง และครูอาจารย์ ให้มีความรู้ความสามารถในศาสตร์แต่ละสาขาวิชาในระดับสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ และประยุกต์ใช้ความรู้โดยมีจิตสำนึกในการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และสามารถที่จะพัฒนาหลักสูตรและองค์ความรู้ใหม่ เชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น กับศาสตร์ที่เป็นสากล ให้เป็นผลต่อการพัฒนาวิชาการและท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ระบบการศึกษา ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ สถาบันที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาการศึกษาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

การคิดหน่วยกิต

รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่า 16 ชั่วโมง ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

ภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง 2 ชั่วโมง ถึง 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือตั้งแต่ 32 ชั่วโมง ถึง 48 ชั่วโมง ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

การฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึก 3 ชั่วโมง ถึง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือตั้งแต่ 48 ชั่วโมง ถึง 96 ชั่วโมง ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

การศึกษาอิสระ งานภาคนิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาการศึกษาค้นคว้า 3 ชั่วโมง ถึง 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือตั้งแต่ 48 ชั่วโมง ถึง 64 ชั่วโมง ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการผลิตนักวิชาการและนักวิชาชีพเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 38 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาเน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ การศึกษาตามแผน ก มี 2 แบบ คือ

แผน ก (1) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 38 หน่วยกิต โดยสถาบันอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันกำหนด

แผน ก (2) ทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชาสัมพันธและรายวิชาเฉพาะด้านอื่นไม่น้อยกว่า 26 หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชาสัมพันธ์และรายวิชาเฉพาะด้าน โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องทำภาคนิพนธ์หรือมีการศึกษาอิสระไม่น้อยกว่า 6 หน่วย

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาโท รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่คณะกรรมการสภารับรอง และคณะกรรมการประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาที่สถาบันแต่งตั้งพิจารณาแล้วสมควรรับเข้าศึกษา

สำหรับผู้เข้าศึกษา แผน ก (1) จะต้องรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีเด่น ในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรที่จะศึกษาต่อ และมีพื้นฐานความรู้ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะทำวิทยานิพนธ์ได้

การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 15 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ และให้ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนดก็อาจทำได้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำหลักสูตรบัณฑิตที่สถาบันแต่งตั้ง

การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท นักศึกษาจะต้องสอบหรือปฏิบัติตามข้อกำหนด ดังนี้
นักศึกษาเรียนครบตามข้อกำหนดแต่ละหลักสูตร ได้คะแนนเฉลี่ย สะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน

แผน ก (1) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบันที่สถาบันแต่งตั้ง

แผน ก (2) ศึกษางานรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันแต่งตั้ง และอาจให้มีการสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของสถาบัน

แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ ด้วยข้อเขียนและปากเปล่าในวิชาเอกและวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยผู้มีสิทธิสอบจะต้องลงทะเบียนรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแล้ว และได้รับโอกาสให้สอบได้ในภาคการศึกษาแรกที่มีโอกาสจะสำเร็จการศึกษา

ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

แนวความคิดทฤษฎีที่อธิบายถึงความพร้อมของการบริหาร กรณีที่มีการขยายงานหรือการตั้งหน่วยงานใหม่ขององค์การใด ๆ ก็ตาม หมายถึงความพร้อมทางปัจจัยของการบริหาร ซึ่งในเรื่องนี้ สมพงศ์ เกษมสิน (2526 : 302 - 304) ได้เสนอแนวความคิดว่า การปรับปรุงองค์การเพื่อแก้ไขหรือสนองความจำเป็นที่เกิดขึ้นหรือเพื่อสนองนโยบายที่เป็นปัจจุบันขององค์การ สิ่งที่ต้องพิจารณาได้แก่

1.ความพร้อมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางการบริหาร ซึ่งได้แก่ 4 Ms (Man, Money , Material, Management)

2.ความพร้อมในด้านกระบวนการซึ่งหมายถึงลักษณะการควบคุม การสั่งงาน การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การประเมินผล และติดตามผล

แนวความคิดเกี่ยวกับความพร้อมของการบริหารโครงการที่นำเสนอโดยเฮลลิเกิลและคณะ (Helligel D., Slocum and Others.,1989 : 320 - 329) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับทฤษฎีความเปลี่ยนแปลงในองค์การโดยชี้ให้เห็นว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานใด ๆ จะเกิดแรงต้านทานแรงต้านทานเหล่านี้ ได้แก่ ความเข้าใจที่ผิดพลาด ลักษณะนิสัยการทำงานของบุคคล ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกลัวสูญเสียผลประโยชน์ หรือการปรับเปลี่ยนสถานภาพ ปัจจัยเหล่านี้เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารที่มุ่งสร้างความพร้อมขององค์การที่เกิดใหม่จำเป็นต้องจัดปัญหาดังกล่าวให้หมดไป

เฮลลิเกิลและคณะ ยังชี้ให้เห็นด้วยว่า การปรับปรุงโครงสร้างขององค์การ ก็เป็นสิ่งจำเป็นในการเตรียมความพร้อม และองค์การที่มีข้อจำกัดทางด้านทรัพยากรถ้าหากไม่สามารถที่จะจัดหาทรัพยากรสนับสนุนได้อย่างเพียงพอ การเปลี่ยนแปลงองค์การจะมีปัญหาได้ทันที

แนวความคิดเรื่องความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการศึกษานั้น วิชัย ดิสสระ (2535:1) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้นั้น จะต้องมีความพร้อมใน 4 ประการ ดังนี้ 1) ความสามารถของนักเรียน 2) ผู้บริหาร 3) บรรยากาศในสถานศึกษา และ 4) อาจารย์ผู้สอน ซึ่งในปัจจัยที่ 4 นั้น จะต้องครอบคลุมไปถึงการฝึกอบรมครูอาจารย์ การสอนของครูอาจารย์ และความสามารถของครูอาจารย์

ปัจจัยทั้ง 4 ด้านที่กล่าวมานี้ หากมีครบคลุมครบทั้ง 4 ด้าน ก็หมายความว่าสถาบันการศึกษาแห่งนั้น ๆ มีความพร้อมที่จะจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา (2542 : 1 - 7) ได้กำหนด ศักยภาพการจัดการเรียนการสอนหรือความพร้อมในการจัดการศึกษาเอาไว้ว่า จะต้องมีความพร้อม ครบคลุมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. มีคณะผู้บริหารรับผิดชอบและระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมายและหน้าที่เอาไว้อย่างชัดเจน
2. มีศักยภาพด้านอาจารย์ผู้สอน
3. มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
4. มีแนวทางการประกันคุณภาพในด้านการรับนักศึกษา การเรียนการสอน และหลังจาก

สำเร็จการศึกษา

5. มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การสอนและตำราเรียน
6. มีแหล่งวิทยากรและแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาโดยทั่วไปจะใช้หลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพเข้ามาเป็น ตัวชี้วัดประสิทธิภาพหรือความพร้อมในการดำเนินการ ตัวอย่าง เช่น ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2544 : 44) ได้กำหนดองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของภารกิจหลักเอาไว้ ดังนี้

1. กระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ สำนักหอสมุดกลาง สำนักคอมพิวเตอร์ สำนักสื่อและเทคโนโลยี สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา เป็นต้น
2. กระบวนการดำเนินงานตามภารกิจหลัก ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทาง วิชาการและสังคม การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม เป็นต้น
3. กระบวนการบริหาร ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการ การเงินและงบประมาณ ระบบ และกลไกการประกันคุณภาพ เป็นต้น

การดำเนินงานของสถาบันราชภัฏปัจจุบัน ใช้หลักในการประกันคุณภาพเพื่อเป็นตัวประเมิน ถึงความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดการศึกษา และกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่จะต้องมีความพร้อมแยกออกเป็น 9 ปัจจัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 37 - 40) ดังนี้

1. ด้านนักศึกษาและบัณฑิตศึกษา อาทิ มาตรฐานการคัดเลือกนักศึกษา มาตรฐาน คุณสมบัตินักศึกษา
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน อาทิ การประเมินผลการสอน
3. ด้านอาจารย์และบุคลากร ได้แก่ การสรรหาคัดเลือกอาจารย์ ปริมาณงานสอน ของอาจารย์ คุณวุฒิของอาจารย์

4. ด้านห้องสมุดและแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ อาทิ จำนวนหนังสือ วารสารต่อนักศึกษา จำนวนห้องเรียนและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ

5. ด้านกิจกรรมและบริการนักศึกษา เช่น การให้บริการด้านโรงอาหาร สถานออกกำลังกาย

6. ด้านอาคารสถานที่ เช่น จำนวนพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ต่อนักศึกษา

7. ด้านวิจัย พิจารณาจากเงินทุนวิจัย ผลงานวิจัยของอาจารย์

8. ด้านการบริหารเงินงบประมาณ เช่น สัดส่วนงบลงทุน ดำเนินการ เป็นต้น

9. ด้านประเมินผล ได้แก่ การประเมินผลการเรียนการสอน และการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ในปี พ.ศ. 2520 วรวิทย์ จินดาพล (2520 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมในการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ในเขตความรับผิดชอบของวิทยาลัยครู นครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมในการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาประจำการ และนำผลที่ได้จากการศึกษาไปประกอบการพิจารณา กำหนดจุดที่ตั้งศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ในเขตความรับผิดชอบของวิทยาลัยครู นครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูประจำการในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 640 คน อาจารย์วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช จำนวน 110 คน ผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอจำนวน 64 คน และผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดจำนวน 14 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 4 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test) ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์วิทยาลัยครู ผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้บริหารวิทยาลัยครู ใช้คำสัมภาษณ์ชนิด เป็นเครื่องพิจารณาความแตกต่าง ผลการวิจัยพบว่า ครูประจำการมีความต้องการแตกต่างกัน ตามวุฒิการศึกษา อาจารย์วิทยาลัยครูมีความคิดเห็นต่อการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอที่มีความคิดเห็นต่อการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมในด้านหลักการ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ความสะดวกในการบริการประปา และไฟฟ้าแตกต่างกัน ผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดกับผู้บริหารวิทยาลัยครูมีความคิดเห็นต่อการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมในด้านยานพาหนะ และวัสดุเชื้อเพลิงแตกต่างกัน

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดโครงการ การศึกษาต่อเนื่องให้กับเจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมของคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล เกี่ยวกับการจัดโครงการ การศึกษาต่อเนื่องให้แก่เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ ศึกษาความเห็นและความต้องการของ เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์เกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษาต่อเนื่อง และศึกษาความเห็น ของผู้อำนวยการโรงพยาบาลเกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษาต่อเนื่อง ให้แก่เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์ การแพทย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่จบหลักสูตร 1 ปี หรือ 2 ปี จากคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โรงพยาบาลราชวิถี และผู้อำนวยการโรงพยาบาลจากโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลจังหวัด โรงพยาบาลอำเภอ และโรงพยาบาลเอกชน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทดสอบความแตกต่างของตัวแปรด้วย สถิติทดสอบไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า คณะเทคนิค การแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีความพร้อมที่จะจัดโครงการการศึกษาต่อเนื่องให้กับเจ้าหน้าที่ วิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ ส่วนเจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์และผู้อำนวยการโรงพยาบาล มีความเห็นว่าควรจัดโครงการการศึกษาต่อเนื่อง และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความต้องการจะศึกษาต่อ

อุไร แฉล้ม (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดวิชาชีพต่างๆ ใน วิทยาลัยครูยะลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อสรุปว่าในจำนวน 20 สาขาวิชาชีพ ที่ท้องถิ่นต้องการ วิชาใดที่สมควรเปิดสอนตามลำดับก่อนหลัง เมื่อพิจารณาจากความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ รวม 4 ด้าน ได้แก่ ความพร้อมของวิทยาลัยครูยะลา ความพร้อมของทรัพยากรชุมชน ความต้องการ ศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่จะให้ ศึกษาต่อสาขาวิชาชีพต่างๆ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อาจารย์วิทยาลัยครูยะลา 120 คน ผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นจำนวน 30 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,534 คน และ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส จำนวน 1,340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบผสมกับแบบสอบถาม ประเภทมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 4 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อจัดลำดับความพร้อมของปัจจัยลงในตารางตัดสินใจ แล้วพิจารณา ผลรวมของลำดับที่ของปัจจัยด้านต่าง ๆ ในแต่ละสาขาวิชาชีพ ผลการวิจัย พบว่า จากสภาพ ความพร้อมของปัจจัยทั้ง 4 ด้าน สาขาวิชาชีพที่ควรเปิดสอน ได้แก่ การจัดการและการบริหาร ธุรกิจขนาดย่อม ธุรกิจการเกษตร การท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ช่างไม้และช่างก่อสร้าง สัตวบาล (ปศุสัตว์และสัตว์ปีก) กสิกรรมสาขาพืชสวนพืชไร่ กสิกรรม สาขาการทำสวนยางพารา ตามลำดับ จากการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางสภาพวัฒนธรรมและ เศรษฐกิจของท้องถิ่น และวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ปีการศึกษา 2528 กับการตอบสนองความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในท้องถิ่น พบว่า โครงการเปิดสอนวิชาชีพในวิทยาลัยครูยะลา สอดคล้องกับสภาพวัฒนธรรมและเศรษฐกิจของ ท้องถิ่นและจะตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมาก หากวิทยาลัยครูยะลาสามารถ จัดดำเนินการพัฒนาบุคลากร อาจารย์ และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนได้

ปี พ.ศ. 2535 ประพนอม โอทกานนท์ และคณะ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ และความพร้อมในการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเสนอโครงการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า ในการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ขึ้นในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตนั้น หาก มหาวิทยาลัยมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สาขาพยาบาลศาสตร์จะสนองความต้องการในการศึกษาต่อ ของนักเรียน เกี่ยวกับด้านความพร้อมในการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมีผู้บริหาร ที่ทรงคุณวุฒิมีความรู้เชี่ยวชาญในศาสตร์หลายสาขา มหาวิทยาลัยจึงมีความพร้อมในการเปิดสอน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย มีแหล่งฝึกปฏิบัติ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลถึง 3 แห่ง อีกด้วย ถ้ามหาวิทยาลัยตัดสินใจจัดตั้งคณะ พยาบาล สิ่งที่มหาวิทยาลัยจะต้องเตรียมการ มีดังนี้คือ ด้านงบประมาณ ใน 4 ปีแรก มหาวิทยาลัยจะต้องมีค่าใช้จ่ายประมาณ 110 ล้านบาท ด้านผู้บริหารระดับคณะวิชา มหาวิทยาลัยจะต้องสรรหาคณาจารย์ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์มาทำหน้าที่บริหารคณะวิชา และ ด้านอาจารย์ผู้สอน มหาวิทยาลัยจะต้องสรรหาผู้สอนให้ครบถ้วนทั้ง 6 สาขาวิชา และจะต้องจัด ผู้สอนให้ครบทั้งในหมวดวิชาพื้นฐาน และหมวดวิชาเลือกเสรี

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

แมทธิว (Mathews. 1979 : 3955 – A) ศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดโรงเรียน หลักสูตร 1 ปี ในฐานทัพอากาศแคนาดา เมืองโอกินาวา ประเทศญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ วัดทัศนคติของบิดามารดา ผู้บัญชาการทหาร และผู้บริหารโรงเรียนสวัสดิการทหาร เกี่ยวกับ การจัดหลักสูตรตลอดปี กลุ่มตัวอย่างเป็นบิดามารดาของเด็กในฐานทัพจำนวน 100 คน ผู้บัญชาการฐานทัพ 6 คน ผู้บริหารโรงเรียน 12 คน ประกอบด้วยครูใหญ่ 7 คน และผู้บริหารของ เขต 5 คน รวมทั้งข้าราชการสำคัญของฝ่ายจัดสรรรับส่ง ฝ่ายจัดที่พัก ฝ่ายรักษากฎหมาย และ ฝ่ายสันทนการของฐานทัพ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเสนอให้ศึกษาเพิ่มเติมในแนวลึก เพื่อกำหนดความละเอียดของแผนงานให้โรงเรียนและชุมชนได้พิจารณาก่อนที่จะยอมรับให้ดำเนินการได้ ให้ศึกษาว่าประหยัดค่าใช้จ่ายเพียงใด ให้มีการจัดตั้งคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายต่าง ๆ ขึ้น เพื่อศึกษาผลที่จะเกิดขึ้นต่อเงินเดือนของครู การขนส่ง การจัดการอบรมครู และบุคลากรในฐานทัพ และควรจัดโรงเรียนปกติตามแบบเดิม เพื่อบริการเด็กและครูที่ไม่ประสงค์จะเรียนในโรงเรียนตลอดปี รวมทั้งการวางแผนการเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และใช้ทรัพยากรในชุมชนด้วย

มาฮอนเนย์ (Mahoney. 1979 : 3955 – A) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมคาทอลิก ในตอนเหนือของเมืองเซนต์หลุยส์ และศึกษาความคิดเห็นของชุมชนต่อรูปแบบการจัดตั้งโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยประชาชนเมืองเซนต์หลุยส์ จำนวน 148 คน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นด้วยที่จะมีการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมคาทอลิกในตอนเหนือของเมืองเซนต์หลุยส์ ทั้งยังได้ข้อมูลที่ชัดเจนซึ่งนำไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาขั้นต่อไปอีกด้วย และชุมชนเห็นด้วยกับรูปแบบการจัดตั้งโรงเรียนที่นำเสนอให้พิจารณา ขอให้จัดสร้างโรงเรียนโดยเร็ว และยังได้เสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารและการจัดองค์กรภายในโรงเรียนอีกด้วย

จาวาเลอรา (Javalera. 1984 : 1023 – A) ได้ศึกษาความต้องการทรัพยากรและความเป็นไปได้ในการเสนอรูปแบบการฝึกอบรมอาสาสมัครที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบในโบสถ์ไปเตสแดนที่ซึ่งอยู่ทั้งในชนบทและชานเมืองของประเทศฟิลิปปินส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้รูปแบบการฝึกอบรมอาสาสมัคร 3 รูปแบบ คือ รูปแบบการฝึกอบรมเป็นรายบุคคล การฝึกอบรมเป็นกลุ่มและการฝึกอบรมโดยอาศัยประสบการณ์จริง การยอมรับในแต่ละรูปแบบ งบประมาณในการดำเนินการฝึกอบรม และความคิดเห็นในการใช้รูปแบบทั้ง 3 ในการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่และผู้บริหารจากโบสถ์ที่มีสภาพแวดล้อมและลักษณะที่แตกต่างกันจำนวน 9 - 10 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า (1) เจ้าหน้าที่ในโบสถ์ทั้งที่อยู่ชนบทและชานเมือง ยอมรับรูปแบบการฝึกอบรมทั้ง 3 รูปแบบ โดยยอมรับรูปแบบการฝึกอบรมเป็นกลุ่มมากที่สุด (2) เจ้าหน้าที่ที่ทำงานในชานเมืองให้การยอมรับทั้งการฝึกอบรมเป็นรายบุคคลและการฝึกอบรมโดยอาศัยประสบการณ์จริง แต่ไม่เห็นด้วยกับวิธีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ส่วนผู้บริหารในชนบทยอมรับการฝึกอบรมเป็นรายบุคคลในระดับน้อย แต่ยังเห็นด้วยกับวิธีการนี้มากกว่าอีก สองวิธี (3) ผู้บริหารมีความเชื่อว่าโบสถ์ของเขา มีงบประมาณเพียงพอที่จะดำเนินการได้ทั้ง สามรูปแบบ

เอพส์ไตน์ (Epstein. 1984 : 2341 – A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวัดความต้องการในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเครื่องมือสำรวจความต้องการศึกษาชุมชน เพื่อกำหนดลำดับขั้นตอนการใช้เครื่องมือวัดความต้องการ และนำลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ไปทดลองใช้โรงเรียน 3 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นขัดแย้งกันเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ ด้านความรู้และการปฏิบัติ (2) การนำขั้นตอนการวัดที่ได้มีการพัฒนาแล้วไปทดลองใช้ในโรงเรียนประสบกับปัญหาการขัดแย้งเช่นกัน เช่น การขัดแย้งกันระหว่างความชอบกับความต้องการ ระหว่างมาตรฐานกับสิ่งที่ชุมชนเลือก และระหว่างค่านิยมกับการปฏิบัติในชีวิตจริง (3) การวัดความต้องการทำให้ทราบคุณลักษณะและจุดอ่อนของชุมชนและสถาบันที่ศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลที่จำเป็นต่อผู้วางแผนในการพัฒนาหลักสูตร(4) การนำแบบวัดความต้องการไปใช้ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างชุมชน (5) เครื่องวัดความต้องการที่พัฒนาแล้ว จะให้ข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนเพื่อพัฒนาหลักสูตร

เลนนอน (Lennon. 1985 : 49 – A) ได้วิเคราะห์ความต้องการ เพื่อการวางแผนสำหรับคนที่ใกล้เกษียณอายุงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง เป็นลูกจ้างในบริษัทแห่งหนึ่ง จำนวน 286 คน ซึ่งสุ่มมาจากประชากรจำนวน 953 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสำรวจรายการจำนวน 53 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันของความต้องการระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ผู้หญิงมีความสนใจในด้านสุขภาพอนามัยและจิตวิทยามากกว่าผู้ชาย ผู้ที่มีรายได้น้อยมีความสนใจเกี่ยวกับการช่วยเหลือของทางราชการมากกว่าผู้ที่มีรายได้มาก ผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ทำงานหนักสนใจข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการน้อย เป็นต้น

แบรดชอว์ (Bradshaw. 1985 : 2319 – A) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ทางการเงินในการจัดระบบโรงเรียน ในมณฑลอาร์คันซัส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายทางด้านบริการ ค่าใช้จ่ายทางด้านบริหาร และค่าใช้จ่ายทางด้านวัสดุอุปกรณ์ ระหว่างการจัดระบบโรงเรียนแบบปัจจุบันกับการจัดระบบโรงเรียนแบบใหม่ ผลการศึกษา พบว่า โดยส่วนรวม การจัดระบบโรงเรียนแบบใหม่จะมีประสิทธิภาพของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการมากกว่าการจัดระบบโรงเรียนแบบเก่า เมื่อพิจารณาถึงความคุ้มทุนด้านการเงินพบว่า การจัดระบบโรงเรียนแบบเก่ามีความคุ้มทุนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางด้านบริการค่าใช้จ่ายในการบริหาร และค่าใช้จ่ายด้านวัสดุอุปกรณ์มากกว่าการจัดระบบโรงเรียนแบบใหม่

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า สถาบันราชภัฏได้ผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษา ด้านวิทยาศาสตร์ มาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2518 และเริ่มผลิตบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์มาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2527 ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 และพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 ซึ่งสามารถผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีได้ 30 สาขาวิชา เฉลี่ยปีละ 8,000 คน และเพื่อสนองตอบต่อนโยบายของชาติ ในอันที่จะพัฒนาบุคลากรเหล่านี้ให้มีความรู้ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันจะเป็นกำลังของชาติในอนาคต และจากปัญหาของท้องถิ่นด้านวิทยาศาสตร์ ดังกล่าวแล้ว สถาบันราชภัฏในฐานะสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่น ควรผลิตครูและกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ที่มีคุณภาพสูง ในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยผลิตบัณฑิตทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา และการที่สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่า การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ มีความจำเป็นในการผลิตบุคคลตามความต้องการของประเทศชาติ ดังนั้น หากสถาบันราชภัฏเห็นสมควรจะจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาโทสาขาวิทยาศาสตร์แล้ว สถาบันราชภัฏทั้ง 6 แห่ง ควรศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษาก่อนเปิดทำการสอน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจะเป็นผู้ที่มีคุณภาพตามที่ต้องการ

จากแนวความคิดเกี่ยวกับความพร้อมของปัจจัยทางการบริหารและการศึกษา และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาจสรุปได้ว่า ความพร้อมของโครงการจัดการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ขึ้นอยู่กับปัจจัย 5 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยนำมาเป็นกรอบความคิดในการศึกษาครั้งนี้ โดยทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้าน คือ ความพร้อมด้านการบริหารและการจัดการ ความพร้อมด้านบุคลากร ความพร้อมด้านวิชาการ ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ และความพร้อมด้านงบประมาณ และศึกษาความต้องการและเหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ ทั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่า ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลในการวางแผนจัดการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ในสถาบันราชภัฏแต่ละสถาบัน และจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในการวางแผนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้วย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา เป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อของนักศึกษา เป็นการสอบถามความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้คือ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ผู้บริหารสถาบันราชภัฏ 6 สถาบัน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 85 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสังกัดสถาบันราชภัฏจันทรเกษม 14 คน สถาบันราชภัฏธนบุรี 14 คน สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 14 คน สถาบันราชภัฏพระนคร 14 คน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต 15 คน สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 14 คน
2. อาจารย์สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏ 6 สถาบัน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 190 คน ประกอบด้วย อาจารย์สังกัดสถาบันราชภัฏจันทรเกษม 34 คน สถาบันราชภัฏธนบุรี 28 คน สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 31 คน สถาบันราชภัฏพระนคร 35 คน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต 32 คน สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 30 คน
3. นักศึกษาสถาบันราชภัฏ 6 สถาบัน ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาการศึกษา ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 542 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ประกอบด้วย

1. ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่ง อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ ผู้อำนวยการสำนักวางแผน ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ และผู้อำนวยการโครงการบัณฑิตศึกษา ในสถาบันราชภัฏ 6 สถาบัน รวมจำนวนทั้งสิ้น 85 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. อาจารย์ ได้แก่ ผู้สอนซึ่งดำรงตำแหน่ง อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือศาสตราจารย์ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภาควิชาเคมี ชีววิทยา หรือฟิสิกส์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ที่มีสถานภาพเป็นข้าราชการและทำการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จากสถาบันราชภัฏ 6 สถาบัน รวมจำนวนทั้งสิ้น 190 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. นักศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจิจและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามโปรแกรมวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 474 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา

โปรแกรมวิชา	จันทร์เกษม		ธนบุรี		บ้านสมเด็จเจ้าพระยา		พระนคร		สวนดุสิต		สวนสุนันทา		รวม	
	ประ	กลุ่ม	ประ	กลุ่ม	ประ	กลุ่ม	ประ	กลุ่ม	ประ	กลุ่ม	ประ	กลุ่ม	ประ	กลุ่ม
	ชา	ตัว	ชา	ตัว	ชา	ตัว	ชา	ตัว	ชา	ตัว	ชา	ตัว	ชา	ตัว
	กร	อย่าง	กร	อย่าง	กร	อย่าง	กร	อย่าง	กร	อย่าง	กร	อย่าง	กร	อย่าง
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์														
เคมี	--	--	--	--	34	32	--	--	33	28	--	--	67	60
ชีววิทยาประยุกต์	32	28	--	--	--	--	--	--	--	--	36	32	68	60
วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	--	--	--	--	--	--	--	--	33	28	31	28	64	56
สาขาวิชาการศึกษา														
เคมี	34	32	--	--	--	--	--	--	--	--	30	28	64	60
ชีววิทยา	--	--	--	--	--	--	25	24	--	--	--	--	25	24
ฟิสิกส์	--	--	--	--	--	--	18	14	--	--	15	14	33	28
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	63	56	24	19	32	19	36	32	25	24	41	36	221	186
รวม	129	116	24	19	56	51	79	70	91	80	153	138	542	474

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามจำนวน 2 ชุด ดังนี้
แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของไลเคอร์ท (Likert) สอบถามเกี่ยวกับระดับความพร้อม รวม 5 ด้าน คือ ความพร้อมด้านการบริหารและการจัดการ ความพร้อมด้านบุคลากร ความพร้อมด้านวิชาการ ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ และความพร้อมด้านงบประมาณ

แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการของนักศึกษาในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบข้อคำถามปลายปิด ในส่วนของเหตุจูงใจในการศึกษาต่อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของไลเคอร์ท (Likert) สอบถามเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการศึกษาต่อ รวม 2 ด้าน คือ (1) ด้านลักษณะของสถาบัน (2) ด้านบริบทของสังคมและการประกอบอาชีพ

แบบสอบถามทั้งสองฉบับเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมและความต้องการในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามตามวิธีแบบไลเคอร์ท (Likert's Scale) จากหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2530 : 79 – 80)
3. สร้างข้อคำถามและแบบสอบถามโดยอาศัยแนวคิดจากแบบสอบถามเรื่องรูปแบบการจัดบัณฑิตศึกษาสาขาการประถมศึกษา ในวิทยาลัยครูภาคใต้ ของ ชูศักดิ์ เอกเพชร (2535 : ภาคผนวก ค) และแนวคิดจากแบบสอบถามเรื่องเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ของ อัมพร ณ สงขลา (2539 : ภาคผนวก ค)
4. ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง และสถาบันที่สังกัด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร 5 ด้าน มีข้อคำถามทั้งสิ้น 31 ข้อ ดังนี้

- 1) ความพร้อมด้านการบริหารและการจัดการ จำนวน 6 ข้อ
- 2) ความพร้อมด้านบุคลากร จำนวน 7 ข้อ
- 3) ความพร้อมด้านวิชาการ จำนวน 8 ข้อ
- 4) ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ จำนวน 5 ข้อ
- 5) ความพร้อมด้านงบประมาณ จำนวน 5 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน ผู้วิจัยได้กำหนด ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนนำหนักคำตอบ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับความต้องการและเหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

- 1) ด้านลักษณะของสถาบัน จำนวน 6 ข้อ
- 2) ด้านบริบทของสังคมและการประกอบอาชีพ จำนวน 6 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน ผู้วิจัยกำหนด ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจมาก

คะแนน 3 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนนำหน้านักคำตอบ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจในระดับน้อยที่สุด

5. นำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาปรับปรุงแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องในด้านภาษาและความถูกต้องในด้านเนื้อหา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ข) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร อาจารย์ จำนวน 40 คน และนักศึกษา จำนวน 40 คน ที่สถาบันราชภัฏนครปฐม จังหวัดนครปฐม เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีการหาค่าร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและค่าร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำ แล้วใช้การทดสอบค่าที (t-test) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185) จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าที่ ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีความอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ ไว้ใช้เป็นข้อคำถามในการวิจัย

8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ((Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 เท่ากับ 0.85 และ ฉบับที่ 2 เท่ากับ 0.84

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิการบดีสถาบันราชภัฏนครปฐม เพื่อขอทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out)
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากหัวหน้าหน่วยงานให้แจกแบบสอบถามแก่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ในสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนี้ ฉบับที่ 1 แจกแบบสอบถามจำนวน 275 ฉบับ ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ 260 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.54 ฉบับที่ 2 แจกแบบสอบถาม จำนวน 474 ฉบับ ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ 474 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ นำข้อมูลมาจัดระบบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for Social Sciences for Window)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตามความมุ่งหมายข้อ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร โดยคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. ตามความมุ่งหมายข้อ 2 เพื่อศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร โดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของเหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ และนำคำตอบจากข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อมาตรวจสอบจัดกลุ่มของคำตอบ และเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยาย

3. ตามความมุ่งหมายข้อ 3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน โดยการทดสอบค่าที (t – test)

4. ตามความมุ่งหมายข้อ 4 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามสถาบันที่สังกัด โดยการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว กรณีพบว่ามีความสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ้ และวิธีการของดันแคน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Ferguson. 1981 : 49)

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Ferguson. 1981 : 68)

2. สถิติที่ใช้ในการหาค่าคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

คำนวณหาความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์

แอลฟา ((Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

3. สถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ทดสอบสมมุติฐานในการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ โดยรวมและเป็นรายด้าน ใช้การทดสอบค่าที

3.2 ทดสอบสมมุติฐานในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามสถาบันที่สังกัด โดยการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อความเข้าใจตรงกัน ในการแปลความหมายของข้อมูล ดังต่อไปนี้

- n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- \bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
- S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F - distribution
- SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
- MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
- df แทน ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและเป็นรายด้าน

ตอนที่ 3 การศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏ
ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขา
วิทยาศาสตร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามสถาบันที่สังกัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา
โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (n = 260)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหาร	80	30.77
1.2 อาจารย์	180	69.23
2. สังกัดสถาบันราชภัฏ		
2.1 จันทระเกษม	42	16.15
2.2 ธนบุรี	44	16.92
2.3 บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	49	18.85
2.4 พระนคร	48	18.46
2.5 สวนสุนันทา	41	15.77
2.6 สวนดุสิต	36	13.85

จากตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ (ร้อยละ 69.23) เมื่อพิจารณาตามสถาบันราชภัฏที่สังกัด กลุ่มตัวอย่างสังกัดสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยามีมากที่สุด (ร้อยละ 18.85) รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างสังกัดสถาบันราชภัฏพระนคร (ร้อยละ 18.46) สถาบันราชภัฏธนบุรี (ร้อยละ 16.92) สถาบันราชภัฏจันทระเกษม (ร้อยละ 16.15) สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา (ร้อยละ 15.77) และสถาบันราชภัฏสวนดุสิต (ร้อยละ 13.85) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและเป็นรายด้าน รายละเอียดดังตาราง 3 – 9

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและเป็นรายด้าน

ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร	n = 260		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	ความคิดเห็น
1. ความพร้อมด้านการบริหารและการจัดการ	3.64	0.97	มาก
2. ความพร้อมด้านบุคลากร	3.53	0.99	มาก
3. ความพร้อมด้านวิชาการ	3.59	1.02	มาก
4. ความพร้อมด้านอาคารสถานที่	3.46	1.01	ปานกลาง
5. ความพร้อมด้านงบประมาณ	3.46	1.06	ปานกลาง
รวม	3.54	1.01	มาก

จากตาราง 3 ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านบุคลากรและด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่และด้านงบประมาณ ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์
เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบัน
ราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารและการจัดการ

ความพร้อมด้านการบริหารและการจัดการ	n = 260		ระดับ ความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
1. การแบ่งส่วนราชการ/หน่วยงานในสถาบันของท่าน เป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์	3.50	0.85	ปานกลาง
2. สถาบันของท่านมีแผนงาน/โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์	3.93	1.15	มาก
3. สถาบันของท่านมีข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์	3.69	0.94	มาก
4. สถาบันของท่านสามารถออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้	3.71	0.95	มาก
5. สถาบันของท่านได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากบุคคลในท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์	3.48	1.09	ปานกลาง
6. สถาบันของท่านได้รับความร่วมมือจากหน่วยราชการ และสถาบันองค์กรท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน	3.67	0.99	มาก
รวม	3.64	0.97	มาก

จากตาราง 4 ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารและการจัดการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม ด้านการบริหารและการจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ข้อ 1 การแบ่งส่วนราชการ/หน่วยงานในสถาบันของท่าน เป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.85) และข้อ 5 สถาบันของท่านได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากบุคคลในท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.09) ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านบุคลากร

ความพร้อมด้านบุคลากร	n = 260		ระดับ ความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
1. สถาบันของท่านมีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ ตามเกณฑ์การเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้เพียงพอ	3.28	0.95	ปานกลาง
2. สถาบันของท่านมีอาจารย์ที่มีประสบการณ์ และมีผลงานทางวิชาการ เพียงพอที่สนับสนุนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้	3.37	0.94	ปานกลาง
3. สถาบันของท่านสามารถสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นที่มีคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์มาเป็นอาจารย์พิเศษ และ/หรือเป็นวิทยากรในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้	3.67	0.94	มาก
4. สถาบันของท่านสามารถสรรหาตำแหน่งบุคลากร เพื่อแต่งตั้งเป็นอาจารย์ใหม่ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้	3.41	1.05	ปานกลาง
5. สถาบันของท่านสามารถพัฒนาอาจารย์ประจำ โดยการฝึกอบรม การส่งเสริมให้ศึกษาต่อ หรือส่งเสริมให้มีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น เพื่อให้มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้	3.72	0.96	มาก
6. สถาบันของท่านมีอาจารย์ในสถาบันเป็นผู้ช่วยจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ในด้านวิชาการ ได้	3.64	0.99	มาก
7. สถาบันของท่านมีบุคลากรของสถาบันเป็นผู้ช่วยจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ในด้านการบริการ ได้	3.59	1.03	มาก
รวม	3.53	0.99	มาก

จากตาราง 5 ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.99) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม ด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ ข้อ 1 สถาบันของท่านมีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ ตามเกณฑ์การเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ได้เพียงพอ ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.95) ข้อ 2 สถาบันของท่านมีอาจารย์ที่มีประสบการณ์ และมีผลงานทางวิชาการ เพียงพอที่สนับสนุนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ได้ ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.94) และ ข้อ 4 สถาบันของท่านสามารถสรรหาค่าแหน่งบุคลากร เพื่อแต่งตั้งเป็นอาจารย์ใหม่ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้ ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 1.05) ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาखाวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านวิชาการ

ความพร้อมด้านวิชาการ	n = 260		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
1. เกณฑ์การพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาไม่ <u>เป็นอุปสรรค</u> ต่อการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาศาखाวิทยาศาสตร์ ในสถาบันของท่าน	3.37	0.91	ปานกลาง
2. สถาบันของท่านสามารถพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาศาखाวิทยาศาสตร์ ได้ด้วยตนเอง หรือ โดยความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏ	3.56	0.94	มาก
3. สถาบันของท่านสามารถบริหารหลักสูตรแบบโปรแกรมวิชา โดยมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นผู้รับผิดชอบ	3.60	1.00	มาก
4. สถาบันของท่านสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	3.59	1.01	มาก
5. สถาบันของท่านสามารถจัดหาเอกสาร ตำรา สำหรับการศึกษาค้นคว้า ของนักศึกษาได้อย่างหลากหลายและพอเพียง	3.59	1.05	มาก
6. สถาบันของท่านสามารถจัดหาเอกสารการวิจัย สำหรับการศึกษาค้นคว้า ของนักศึกษาได้อย่างหลากหลายและพอเพียง	3.56	1.06	มาก
7. สถาบันของท่านสามารถจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ ที่ทันสมัย เพื่อใช้ประกอบการศึกษาของนักศึกษาได้อย่างพอเพียง	3.60	1.03	มาก
8. สถาบันของท่านสามารถจัดหาวัสดุ-ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าทาง INTERNET ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการปฏิบัติการวิจัยของนักศึกษาได้อย่างพอเพียง	3.66	1.01	มาก
รวม	3.59	1.02	มาก

จากตาราง 6 ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 1.02) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม ด้านวิชาการ เรื่องเกณฑ์การพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาไม่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.91) ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีความพร้อม อยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านอาคารสถานที่

ความพร้อมด้านอาคารสถานที่	n = 260		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
1. สถาบันของท่านสามารถจัดห้องบรรยายและห้องสัมมนาสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้อย่างเหมาะสม	3.32	0.97	ปานกลาง
2. สถาบันของท่านสามารถจัดห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้อย่างเหมาะสม	3.34	0.95	ปานกลาง
3. สถาบันของท่านสามารถจัดห้องศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติการวิจัย ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้อย่างเหมาะสม	3.42	1.03	ปานกลาง
4. สถาบันของท่านสามารถใช้แหล่งวิทยากร สถานประกอบการในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับการศึกษาค้นคว้าและการฝึกงานของนักศึกษาได้	3.55	1.04	มาก
5. สถาบันของท่านสามารถจัดห้องเพื่อใช้เป็นสำนักงานการบริหารหลักสูตร ห้องประชุม และห้องพิเศษอื่นได้	3.69	1.03	มาก
รวม	3.46	1.01	ปานกลาง

จากตาราง 7 ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นข้อ 4 สถาบันสามารถใช้แหล่งวิทยากร สถานประกอบการในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับการศึกษาค้นคว้าและการฝึกงานของนักศึกษาได้ และข้อ 5 สถาบันสามารถจัดห้องเพื่อใช้เป็นสำนักงานการบริหารหลักสูตร ห้องประชุม และห้องพิเศษอื่นได้ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 1.04 และ $\bar{X} = 3.69$, S.D. = 1.03 ตามลำดับ)

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านงบประมาณ

ความพร้อมด้านงบประมาณ	n = 260		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
1. สถาบันของท่านสามารถจัดสรรงบประมาณมาใช้จ่าย ในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้อย่างเหมาะสม	3.65	1.04	มาก
2. สถาบันของท่านสามารถออกระเบียบเกี่ยวกับการรับจ่ายเงิน ซึ่งเก็บจากนักศึกษา เพื่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ในอัตราที่เหมาะสมได้	3.67	1.00	มาก
3. สถาบันของท่านสามารถระดมทุนและจัดหาเงินทุน จากภายนอกสถาบัน มาใช้ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ได้	3.44	1.05	ปานกลาง
4. สถาบันของท่านสามารถจัดตั้งกองทุน/มูลนิธิ เพื่อระดมทุนมาใช้ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ได้	3.31	1.05	ปานกลาง
5. สถาบันของท่านสามารถจัดหาทุนการศึกษา ให้แก่นักศึกษาแบบให้เปล่าหรือให้เป็นทุนกู้ยืมได้	3.24	1.10	ปานกลาง
รวม	3.46	1.06	ปานกลาง

จากตาราง 8 ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครด้านงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 1.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นข้อ 1 สถาบันสามารถจัดสรรงบประมาณมาใช้จ่าย ในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้อย่างเหมาะสม และข้อ 2 สถาบันสามารถออกระเบียบเกี่ยวกับการรับจ่ายเงิน ซึ่งเก็บจากนักศึกษา เพื่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ในอัตราที่เหมาะสมได้ ที่ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 1.04 และ $\bar{X} = 3.67$, และ S.D. = 1.00 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 การศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร รายละเอียดดังตาราง 9 - 14

ตาราง 9 ความต้องการของนักศึกษาในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ความต้องการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการศึกษาต่อ	163	34.39
ต้องการศึกษาต่อ	311	65.61
รวม	474	100

จากตาราง 9 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 65.61 และไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 34.39

ตาราง 10 จำนวนนักศึกษาที่แสดงเหตุผลในการที่ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

เหตุผลที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ	จำนวน (คน)
1. ต้องการทำงานหารายได้ก่อน	92
2. ไม่มีทุนศึกษาต่อ	91
3. มีภาระทางครอบครัว	45
4. จบแค่ปริญญาตรีก็เพียงพอแล้ว	15
5. ต้องการศึกษาต่อในสถาบันอื่น	16
6. ต้องการงานเพื่อหาประสบการณ์ก่อน	14
7. คาดว่าสถาบันราชภัฏยังไม่มีความพร้อม	9
8. สาขาที่เปิดสอนไม่น่าสนใจ	8

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 10 เหตุผลของนักศึกษาที่ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มากที่สุดคือ ต้องการงานหารายได้ก่อน (จำนวน 92 คน) เหตุผลรองลงมาตามลำดับ คือ ไม่มีทุนศึกษาต่อ (จำนวน 91 คน) และมีภาระทางครอบครัว (จำนวน 45 คน)

ตาราง 11 ความต้องการของนักศึกษาในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาตรี
ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปีการศึกษา

ต้องการศึกษาต่อในปีการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
2544	31	9.97
2545	62	19.93
2546	91	29.26
2547	77	24.76
2548	50	16.08
รวม	311	100

จากตาราง 11 นักศึกษามีความตั้งใจในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา สาขา
วิทยาศาสตร์ ในปีการศึกษา 2546 มากที่สุด (ร้อยละ 29.26) รองลงมาตั้งใจจะศึกษาต่อใน
ปีการศึกษา 2547 (ร้อยละ 24.76) ปีการศึกษา 2545 (ร้อยละ 19.93) และปีการศึกษา 2548
(ร้อยละ 16.08)

ตาราง 12 โปรแกรมวิชาที่นักศึกษาต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาศาखाวิทยาศาสตร์
ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

โปรแกรมวิชาต้องการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา	89	28.62
โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	86	27.65
โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	136	43.73
รวม	311	100

จากตาราง 12 นักศึกษามีความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาศาखाวิทยาศาสตร์
ในโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มากที่สุด (ร้อยละ 43.73) รองลงมาต้องการศึกษาต่อ
ในโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา (ร้อยละ 28.62) และโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป (ร้อยละ
27.65)

ตาราง 13 เหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านลักษณะของสถาบัน

เหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อด้านลักษณะของสถาบัน	n = 474		ระดับของเหตุจูงใจ
	\bar{X}	S.D.	
1. สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความต้องการ	3.75	0.91	มาก
2. มีศรัทธาในชื่อเสียงและมาตรฐานของสถาบัน	3.72	0.87	มาก
3. คณาจารย์ของสถาบันมีคุณภาพ	3.70	0.82	มาก
4. สภาพแวดล้อมภายในสถาบันเอื้อต่อการศึกษา	3.70	0.92	มาก
5. ใช้ทุนทรัพย์ในการเรียนน้อยกว่าเรียนที่สถาบันอื่น	3.74	0.95	มาก
6. ศิษย์เก่าของสถาบันเป็นที่รู้จักและยอมรับโดยทั่วไป	3.53	0.99	มาก
รวม	3.70	0.91	มาก

จากตาราง 13 นักศึกษามีเหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตร์ ด้านลักษณะของสถาบัน ทั้งโดยรวมและเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 14 เหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาศาखाวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านบริบทของสังคมและการประกอบอาชีพ

เหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อด้านบริบทของสังคมและการประกอบอาชีพ	n = 474		ระดับของเหตุจูงใจ
	\bar{X}	S.D.	
1. ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าท่านสามารถเรียนได้	3.55	1.11	มาก
2. ต้องการให้ผู้อื่นรู้จักและเป็นที่ยอมรับ	3.58	0.98	มาก
3. ญาติพี่น้อง เพื่อน และคนสนิทสนับสนุนให้เรียน	3.63	1.01	มาก
4. เมื่อจบการศึกษาแล้วมีโอกาสที่จะหางานทำได้ง่าย	3.59	1.04	มาก
5. เมื่อจบการศึกษาแล้วมีโอกาสที่จะก้าวหน้าและมีชื่อเสียง	3.74	0.97	มาก
6. ต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่เมื่อจบการศึกษา	3.42	1.17	ปานกลาง
รวม	3.59	1.05	มาก

จากตาราง 14 นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาศาखाวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านบริบทของสังคมและการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 1.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นข้อ 6 ต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่เมื่อจบการศึกษา ที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 1.17)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ของสถาบันราชภัฏ
ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน รายละเอียดดังตาราง 15

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ของสถาบันราชภัฏ ในเขต
กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์

ความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา	สถานภาพ	n	\bar{X}	S.D.	t
1. ด้านการบริหารและการจัดการ	ผู้บริหาร	80	3.50	0.713	0.602
	อาจารย์	180	3.44	0.875	
2. ด้านบุคลากร	ผู้บริหาร	80	3.68	0.577	2.721**
	อาจารย์	180	3.45	0.779	
3. ด้านวิชาการ	ผู้บริหาร	80	3.65	0.640	1.296
	อาจารย์	180	3.52	0.815	
4. ด้านอาคารสถานที่	ผู้บริหาร	80	3.64	0.755	2.514*
	อาจารย์	180	3.38	0.843	
5. ด้านงบประมาณ	ผู้บริหาร	80	3.75	0.750	4.099**
	อาจารย์	180	3.30	0.928	
รวม	ผู้บริหาร	80	3.64	0.525	2.671**
	อาจารย์	180	3.43	0.711	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 ผู้บริหารกับอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์
โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
ผู้บริหารกับอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ในด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารกับอาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการ
บริหารและการจัดการ และด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏ
ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขา
วิทยาศาสตร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามสถาบันที่สังกัด รายละเอียดดังตาราง 16 – 22

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขต
กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขา
วิทยาศาสตร์ จำแนกตามสถาบันที่สังกัด

ความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการบริหารและการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	20.228	5	4.058	6.554**
	ภายในกลุ่ม	157.260	254	0.619	
	รวม	177.548	259		
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	10.388	5	2.078	4.139**
	ภายในกลุ่ม	127.500	254	0.502	
	รวม	137.889	259		
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม		5	1.573	2.769*
	ภายในกลุ่ม	7.865	254	0.568	
	รวม	144.307 152.171	259		
ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	13.109	5	2.622	4.087**
	ภายในกลุ่ม	162.929	254	0.641	
	รวม	176.038	259		
ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	17.261	5	3.452	4.560**
	ภายในกลุ่ม	192.290	254	0.757	
	รวม	209.551	259		
โดยรวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	10.132	5	2.026	4.924**
	ภายในกลุ่ม	104.532	254	0.412	
	รวม	114.663	259		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในสถาบันต่างสังกัดกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการบริหารและการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และ ด้านงบประมาณ ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่ามีความพร้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในด้านวิชาการพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่ามีความพร้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนื่องจากผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏ 6 สถาบัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ ปรากฏผลดังตาราง 17 - 22

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์
ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อม ในการ
จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตร์ โดยรวมทุกด้าน

สถาบันราชภัฏ	\bar{X}	สถาบันราชภัฏ					
		จันทระเกษม	ธนบุรี	บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	พระนคร	สวนสุนันทา	สวนดุสิต
		3.20	3.24	3.61	3.73	3.57	3.58
จันทระเกษม	3.20				*		
ธนบุรี	3.24				*		
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	3.61						
พระนคร	3.73						
สวนสุนันทา	3.57						
สวนดุสิต	3.58						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏพระนคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตร์ โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกับ
สถาบันราชภัฏจันทระเกษมและสถาบันราชภัฏธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน
คู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อม ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ ด้านการบริหารและการจัดการ เป็นรายคู่

สถาบันราชภัฏ	\bar{X}	สถาบันราชภัฏ					
		จันทระเกษม	ธนบุรี	บ้านสมเด็จฯ	พระนคร	สวนสุนันทา	สวนดุสิต
		3.14	3.08	3.63	3.85	3.58	3.39
จันทระเกษม	3.14				*		
ธนบุรี	3.08				*		
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	3.63						
พระนคร	3.85						
สวนสุนันทา	3.58						
สวนดุสิต	3.39						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏพระนครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ ด้านการบริหารและการจัดการ แตกต่างกับสถาบันราชภัฏจันทระเกษมและสถาบันราชภัฏธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์
ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อม ในการ
จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ ด้านบุคลากร เป็นรายคู่

สถาบันราชภัฏ	\bar{X}	สถาบันราชภัฏ					
		จันทระเกษม	ธนบุรี	บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	พระนคร	สวนสุนันทา	สวนดุสิต
		3.43	3.17	3.63	3.81	3.50	3.56
จันทระเกษม	3.43						
ธนบุรี	3.17				*		
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	3.63						
พระนคร	3.81						
สวนสุนันทา	3.50						
สวนดุสิต	3.56						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏพระนครกับสถาบันราชภัฏธนบุรี
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท สาขา
บุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ด้านวิชาการ เป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเซฟเฟไม่พบความแตกต่าง จึงใช้วิธีการของ ดันแคน (Duncan) ผลการทดสอบปรากฏดังตาราง 20

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อม ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ด้านวิชาการ เป็นรายคู่

สถาบันราชภัฏ	\bar{X}	สถาบันราชภัฏ					
		จันทระเกษม	ธนบุรี	บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	พระนคร	สวนสุนันทา	สวนดุสิต
		3.29	3.35	3.72	3.73	3.63	3.60
จันทระเกษม	3.29				*		
ธนบุรี	3.35						
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	3.72						
พระนคร	3.73						
สวนสุนันทา	3.63						
สวนดุสิต	3.60						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏจันทระเกษมกับสถาบันราชภัฏพระนคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์
ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อม ในการ
จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ ด้านอาคารสถานที่ เป็นรายคู่

สถาบันราชภัฏ	\bar{X}	สถาบันราชภัฏ					
		จันทระเกษม	ธนบุรี	บ้านสมเด็จฯ	พระนคร	สวนสุนันทา	สวนดุสิต
		2.98	3.47	3.60	3.64	3.41	3.61
จันทระเกษม	2.98			*	*		*
ธนบุรี	3.47						
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	3.60						
พระนคร	3.64						
สวนสุนันทา	3.41						
สวนดุสิต	3.61						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏจันทระเกษม มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ ด้านอาคารสถานที่
แตกต่างกับสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏพระนคร และสถาบันราชภัฏสวน
ดุสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 22 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ระหว่างสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อม ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโทด้านมนุษยศาสตร์ ด้านงบประมาณ เป็นรายคู่

สถาบันราชภัฏ	\bar{X}	สถาบันราชภัฏ					
		จันทระเกษม	ธนบุรี	บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	พระนคร	สวนสุนันทา	สวนดุสิต
		3.05	3.17	3.43	3.57	3.71	3.77
จันทระเกษม	3.05					*	*
ธนบุรี	3.17						
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	3.43						
พระนคร	3.57						
สวนสุนันทา	3.71						
สวนดุสิต	3.77						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏจันทระเกษมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโทด้านมนุษยศาสตร์ ด้านงบประมาณ แตกต่างกับสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันราชภัฏสวนดุสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ แต่ละสถาบันเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร และศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 85 คน อาจารย์สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 190 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 474 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ

แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ ตามแบบของไลเคอร์ท จำนวน 31 ข้อ โดยสอบถามถึงระดับความพร้อม รวม 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ แบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามฉบับนี้จำนวน 275 ฉบับ ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 260 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.54

แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการของนักศึกษาในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบข้อความปลายเปิดในส่วนของเหตุจูงใจในการศึกษาต่อ และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ สอบถามเหตุจูงใจในการศึกษาต่อ 2 ด้าน คือ ด้านลักษณะของสถาบัน และด้านบริบทของสังคมและการประกอบอาชีพ แบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามฉบับนี้จำนวน 474 ฉบับ ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 474 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาตรี ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและเป็นรายด้าน โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาตรี ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร โดยคำนวณจากค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อและไม่ต้องการศึกษาต่อ คำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน โดยการทดสอบค่าที
4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละสถาบัน เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว กรณีพบว่ามีความสำคัญทางสถิติ ได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ้ และวิธีของตันแคน

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวม และเป็นรายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการบริหารและการจัดการ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมในระดับปานกลาง
2. การศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 65.61 และไม่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 34.39 เหตุผลในการที่นักศึกษาไม่ต้องการศึกษาต่อ

มากที่สุดตามลำดับดังนี้คือ ต้องการงานหารายได้ก่อน เนื่องจากไม่มีทุนศึกษาต่อ และมีภาระทางครอบครัว ส่วนนักศึกษาที่มีความต้องการศึกษาต่อนั้น ต้องการศึกษาต่อในปีการศึกษา 2546 มากที่สุด รองลงมาคือต้องการศึกษาต่อในปีการศึกษา 2547 และปีการศึกษา 2545 ตามลำดับ ส่วนโปรแกรมวิชาที่นักศึกษาต้องการศึกษาต่อ พบว่า นักศึกษามีความต้องการศึกษาต่อโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมมากที่สุด รองลงมา คือ โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา และโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป

เหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีเหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อด้านลักษณะของสถาบัน ทั้งโดยรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก ส่วนเหตุจูงใจด้านบริบทของสังคมและการประกอบอาชีพ พบว่า นักศึกษามีเหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่เมื่อจบการศึกษานักศึกษามีความเห็นว่าเป็นเหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวมทุกด้าน และเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารกับอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารกับอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารกับอาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับความพร้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในสถาบันต่างสังกัดกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการบริหารและการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในด้านวิชาการพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์สถาบันราชภัฏพระนครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์โดยรวม แตกต่างกับสถาบันราชภัฏจันทรเกษม และสถาบันราชภัฏธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์สถาบันราชภัฏพระนครกับสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านวิชาการ และด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารและอาจารย์สถาบันราชภัฏพระนครกับสถาบันราชภัฏธนบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ด้านการบริหารและการจัดการและด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารและอาจารย์สถาบันราชภัฏจันทรเกษมกับสถาบันราชภัฏสวนดุสิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ด้านอาคารสถานที่และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารและอาจารย์สถาบันราชภัฏจันทรเกษมกับสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารและอาจารย์สถาบันราชภัฏจันทรเกษมกับสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวม 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็น เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถาบันราชภัฏ และเป็นอาจารย์ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง จึงมีความต้องการให้การจัดบัณฑิตศึกษา สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ ที่มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง รวมทั้งการพัฒนาครูอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในศาสตร์แต่ละสาขาวิชา ในระดับสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่และประยุกต์ใช้ความรู้โดยมีจิตสำนึกในการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และสามารถที่จะพัฒนาหลักวิชาและองค์ความรู้ใหม่ ให้เชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นกับศาสตร์ที่เป็นสากล ให้เป็นผลต่อการพัฒนาวิชาการและท้องถิ่นแท้จริง (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2539 :

1) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวความคิดของไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2543 : 1 – 12) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความจำเป็นต้องสร้างวิชาการและองค์ความรู้ใหม่ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย ภารกิจในการสร้างองค์ความรู้จึงเป็นหน้าที่ของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และจากข้อมูลการวิจัยและสถิติต่างๆ ของสถาบันราชภัฏทั้ง 36 สถาบัน พบว่า ปัญหาหลักของท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นปัญหาทางด้านวิทยาศาสตร์มี 5 ประการ คือ ปัญหาด้านเกษตรกรรม ปัญหาด้านอุตสาหกรรม ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ปัญหาด้านมลภาวะและสภาพแวดล้อม และ ปัญหาการขาดแคลนอาจารย์วิทยาศาสตร์ สถาบันราชภัฏจึงมีโครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เพื่อให้สถาบันราชภัฏสามารถผลิตครูและกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2539 : 1 – 11)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์ ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เป็นธรรมชาติของบุคคลผู้ทำหน้าที่บริหารกับบุคคลที่ทำหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติ คือ ผู้สอน ย่อมมีการคาดหวังที่แตกต่างกัน เพราะบทบาทหน้าที่ต่างกัน ในข้อค้นพบจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้บริหารมีความเห็นว่า สถาบันราชภัฏมีความพร้อมอยู่ในระดับที่สูงกว่าผู้ปฏิบัติการหรือผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลในแง่ของแนวคิดและมุมมองของบุคคลที่อยู่ในสถานะและบทบาทที่แตกต่างกัน ในมุมมองของผู้บริหารมักจะต้องการดำเนินการอย่างรวดเร็ว และให้มีการพัฒนาไปพร้อมๆ กับการดำเนินการ แต่ทว่าในมุมมองของอาจารย์ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติการมักจะรู้สึกว่าจะดำเนินการอะไร ควรที่จะต้องมีความพร้อมในทุกด้านก่อน แสดงว่าการมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบทางด้านการบริหารและการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ เป็นปัจจัยที่มีความจำเป็นอย่างสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านสาขาวิทยาศาสตร์ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาปัจจัยความพร้อมการบริหาร 5 ด้าน พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านอาคารสถานที่และด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยความพร้อมทั้ง 2 ด้าน มีความสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณา โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามสภาพความเป็นจริง ปัจจัยด้านงบประมาณที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินนั้นมีข้อจำกัดอยู่เสมอ หน่วยงานราชการต่าง ๆ ต่างก็ประสบปัญหาในลักษณะเดียวกัน ส่วนความพร้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นภารกิจอีกประการหนึ่งที่แต่ละสถาบันตระหนักอยู่เสมอและได้พยายามหาทางปรับปรุงแก้ไข แนวนโยบายหนึ่งที่ดำเนินการในปัจจุบัน คือ การเปิดศูนย์การศึกษาของสถาบัน โดยอาศัยอาคารสถานที่ของเอกชนซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้สถาบันราชภัฏหลายแห่งแก้ปัญหาการขาดแคลนสถานที่ได้ในระดับหนึ่ง

2. ผลการศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มความต้องการเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษามีสูงขึ้น ในส่วนที่นักศึกษาไม่ประสงค์จะเรียนต่อซึ่งมีจำนวนน้อย (ร้อยละ 34.39) นั้น ระบุอย่างชัดเจนว่าไม่มีทุนศึกษาต่อ เป็นปัจจัยสำคัญ จึงอาจกล่าวได้ว่า หากนักศึกษามีเงินทุนสำหรับการศึกษาต่อ แนวโน้มของความต้องการศึกษาต่อก็จะเพิ่มสูงขึ้นอีก

ผลการศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุจูงใจที่ทำให้นักศึกษาต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า มีสาเหตุสำคัญสองประการคือ สถาบันเปิดสอนสาขาวิชาที่ตรงกับความสามารถและความต้องการและใช้ทุนทรัพย์ในการเรียนน้อยกว่าเรียนที่สถาบันอื่น ซึ่งกล่าวได้ว่า ปัจจัยทั้งสองด้านนี้ เป็นจุดเด่นของสถาบันราชภัฏมาโดยตลอด นับตั้งแต่ก่อตั้งมา

โดยสรุป ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวนโยบายของสถาบันราชภัฏ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขยายโปรแกรมการสอนระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์ ถ้าปฏิบัติตามแนวนโยบายดังกล่าวจึงมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ 2540 : 1 - 4)

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารกับอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่แตกต่างกันได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมอยู่ในระดับสูงกว่าอาจารย์ผู้ปฏิบัติการ ซึ่งอาจสรุปได้ว่าผู้บริหารพิจารณาว่าสถาบันมีความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สูงกว่าอาจารย์ สำหรับเหตุผลเมื่อพิจารณาในรายด้าน อาจจะมีสาเหตุมาจากสถานภาพและบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ทำให้ความคิดเห็นและมุมมองของผู้บริหารและอาจารย์แตกต่างกันตามไปด้วย

ด้านบุคลากร จะพบว่า ในส่วนของอาจารย์จะพิจารณาเฉพาะบุคลากรที่มีอยู่ในสถาบันที่ตนสอนอยู่เท่านั้น แต่ทว่าในมุมมองของผู้บริหารที่มีบทบาทในการบริหารจัดการ มักจะมองว่ากรณีดังกล่าวสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ หากมีการขาดแคลนผู้สอน เพราะสามารถจะเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาเป็นอาจารย์พิเศษได้ ในด้านอาคารสถานที่ก็เช่นเดียวกัน อาจารย์จะพิจารณาแต่อาคารสถานที่ภายในสถาบันเท่านั้น ซึ่งในข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จะพบว่าสถานที่ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครคับแคบลงไปมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักศึกษา

แต่กรณีดังกล่าวนี้ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารสามารถแก้ไขได้ โดยจะพบว่าในปัจจุบัน สถาบันราชภัฏหลายแห่ง ได้จัดตั้งศูนย์การศึกษานอกสถาบันขึ้นหลายแห่ง อาทิ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ตั้งศูนย์การศึกษาที่โรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ตั้งศูนย์การศึกษาที่โรงเรียนพณิชยการจรัลสนิทวงศ์ และสถาบันราชภัฏธนบุรีตั้งศูนย์การศึกษาที่ศูนย์การค้าอิมพีเรียล สำโรง เป็นต้น ดังนั้น ในส่วนของอาคารสถานที่ ผู้บริหารจึงมองเห็นว่าไม่เป็นปัญหาในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนในด้านงบประมาณนั้นข้อเท็จจริงโดยทั่วไป พบว่า ผู้ที่มีความรู้และเกี่ยวข้องโดยตรงมักจะเป็นคณะผู้บริหารเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่อาจารย์ผู้สอนจะมีส่วนเกี่ยวข้องในกรณีนี้น้อยมาก จึงน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารด้านงบประมาณมีความแตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาखाวิทยาศาสตร์ โดยรวม จำแนกตามสถาบันที่สังกัด พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยสถาบันราชภัฏพระนครมีความพร้อมแตกต่างกับสถาบันราชภัฏธนบุรีและสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถาบันราชภัฏธนบุรีเป็นสถาบันที่มีพื้นที่เพียง 5 ไร่ ส่วนสถาบันราชภัฏพระนครมีอาณาบริเวณกว้างขวาง ทำให้มีความพร้อมสูงกว่า ในขณะที่เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถาบันราชภัฏพระนครกับสถาบันราชภัฏจันทรเกษมนั้น น่าจะเป็นเหตุผลจากเรื่องของผู้บริหาร กล่าวคือ สถาบันราชภัฏพระนครมีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และอยู่ในตำแหน่งบริหารติดต่อกันมาหลายสมัย สามารถบริหารงานได้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยครั้ง ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบริหารงาน ซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งต่อความพร้อมในการเปิดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นในรายด้าน พบว่า ด้านบริหารและการจัดการ ผู้บริหารและอาจารย์สถาบันราชภัฏพระนครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมแตกต่างกับผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏจันทรเกษมและสถาบันราชภัฏธนบุรี ซึ่งสาเหตุก็น่าจะเหมือนกับภาพรวมตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ส่วนในด้านบุคลากร พบว่า สถาบันราชภัฏธนบุรีแตกต่างกับสถาบันราชภัฏพระนคร ทั้งนี้เพราะจำนวนบุคลากรของสถาบันราชภัฏพระนครที่เป็นสถาบันราชภัฏขนาดใหญ่จะมีบุคลากรเป็นจำนวนมาก ทำให้มีโอกาที่จะเลือกสรรผู้มีความรู้ความสามารถมาร่วมในโครงการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาได้มากกว่าสถาบันราชภัฏธนบุรีที่มีข้อจำกัดในเรื่องของอัตรากำลังสำหรับด้านวิชาการ พบว่า สถาบันราชภัฏพระนครแตกต่างจากสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถาบันราชภัฏพระนครเปิดทำการสอนในระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาศาสตร์หลายโปรแกรมวิชา และเปิดสอนมานานกว่าสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทำให้ผู้บริหารและอาจารย์มีประสบการณ์ในการบริหารหลักสูตรมาก และมีเอกสารตำรามากเพียงพอสำหรับการเปิดสอนในระดับที่สูงขึ้น

ด้านอาคารสถานที่ พบว่าสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยามีความแตกต่างกับสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ซึ่งเหตุผลก็น่าจะมาจากในส่วนของจัดการ เพราะในปัจจุบันพบว่าสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาแก้ปัญหาด้านอาคารสถานที่โดยการออกไปจัดตั้งศูนย์การศึกษาออกสถานที่ แต่ทว่าสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ไม่มีการจัดการในด้านนี้ จึงทำให้สถาบันราชภัฏจันทรเกษมมองว่ากรณีดังกล่าวนี้เป็นปัญหาสำคัญ

ด้านงบประมาณ พบว่าสถาบันราชภัฏสวนดุสิตและสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา มีความแตกต่างกับสถาบันราชภัฏจันทรเกษม โดยจะเห็นได้ว่า สถาบันราชภัฏทั้งสองแห่งนี้มีความพร้อมในด้านงบประมาณสูงกว่าสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทั้งนี้เหตุผลที่สำคัญก็คือสถาบันราชภัฏทั้งสองแห่งเป็นสถาบันราชภัฏที่อยู่ใจกลางเมือง มีรายได้จากการดำเนินงานในเชิงธุรกิจมากมาย อาทิเช่น สถาบันราชภัฏสวนดุสิตมีรายได้จากธุรกิจโรงแรมดุสิตาและร้านขายขนมโฮมเบเกอรี่ ในขณะที่สถาบันราชภัฏสวนสุนันทามีรายได้จากการจำหน่ายน้ำดื่ม ทำให้ในส่วนของงบประมาณเป็นจุดแข็งของสถาบันราชภัฏสวนดุสิตและสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา แต่กลายเป็นจุดอ่อนของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ซึ่งเป็นสถาบันที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่และมีค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ มาก แต่ไม่มีรายได้จากธุรกิจมาช่วยเหลือ

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยและการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมและความต้องการของนักศึกษาในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครแต่ละแห่งควรมีการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1.1 หากจะเปิดสอนในสาขาใหม่ใดๆ ควรศึกษาความต้องการในการศึกษาในเขตพื้นที่ที่สถาบันรับผิดชอบ โดยครอบคลุมสาระสำคัญเกี่ยวกับสาขาวิชาและรายวิชาที่จะเปิดสอน รูปแบบการเรียนการสอน และประโยชน์ที่จะนำไปใช้ด้วย

1.2 ควรมีการจัดเตรียมข้อมูลต่าง ๆ ที่แสดงถึงศักยภาพในการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาไว้ให้พร้อมสำหรับผู้บริหารจะนำไปตัดสินใจได้ทันที ได้แก่ ข้อมูลด้านศักยภาพของบุคลากร อาคารสถานที่ จำนวนหนังสือและงานวิจัยในห้องสมุดจำแนกตามสาขาวิชา และแหล่งฝึกปฏิบัติงาน เป็นต้น

1.3 ควรมีการจัดเตรียมเตรียมพัฒนาหลักสูตรสาขาต่าง ๆ ที่เป็นความต้องการของท้องถิ่น โดยยึดภูมิปัญญาท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน

1.4 พิจารณาจัดตั้งโครงการความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ เพื่อเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถภาพในการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในอนาคต

1.5 มีการศึกษาวิจัยเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ของท้องถิ่น เพื่อให้สถาบันเป็นศูนย์วิชาการของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านอาชีพ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา การเมือง การปกครอง และด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

1.6 ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน เพื่อก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี และนำไปสู่ความร่วมมือที่ดีในอนาคต เช่น การฝึกอบรมในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ให้กับครูอาจารย์ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การจัดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชนในท้องถิ่น การพัฒนาบุคลากร และการร่วมกิจกรรมของชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

1.7 จัดตั้งกองทุนสำหรับให้เป็นทุนการศึกษาแก่ผู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และค่าใช้จ่ายในการศึกษา และอาจเปิดสอนในเวลาพิเศษเพื่อให้ผู้ที่มีงานทำแล้วมีโอกาสในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษามากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ

เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏควรดำเนินการ ดังนี้

2.1 สนับสนุนด้านงบประมาณให้สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลากรให้มากขึ้น ด้านการสร้างอาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ และในด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เน้นให้บุคลากรมีประสบการณ์การวิจัยภาคสนาม และฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ เนื่องจากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าความพร้อมในด้านงบประมาณ และบุคลากร ยังไม่เพียงพอ

2.2 ประชาสัมพันธ์ในด้านศักยภาพและความพร้อมของสถาบันราชภัฏในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้ครอบคลุมถึงระดับบัณฑิตศึกษา โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายหลักคือ ผู้บริหารประเทศ นักการเมือง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บุคลากรในสถาบันราชภัฏและประชาชนทั่วไป

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

3.1 ควรศึกษาความพร้อมของการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาอื่นๆ สำหรับสถาบัน
ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร และในสถาบันราชภัฏส่วนภูมิภาค

3.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขา
วิทยาศาสตร์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษม สุวรรณกุล. ทิศทางของมหาวิทยาลัยไทย. กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- _____. “มหาดบัณฑิตและคณาจารย์บัณฑิตที่สังคมต้องการ,” สรุปรายงานการประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศ ครั้งที่ 11. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม, 2536. อัดสำเนา.
- โกมินทร์ คล้ายวงศ์. คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏจันทรเกษม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานคณบดี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏจันทรเกษม เมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2543.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. บนเส้นทางสู่คุณภาพ. รายงานการติดตามผลการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2543.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2525.
- _____. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพมหานคร : ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2540.
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. โครงการจัดการศึกษาภาคปกติ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2542.
- จันทนา จันทโร และ ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- เจเลียว บุรีภักดี. ปัญหาและความต้องการด้านสังคมและวัฒนธรรมของสังคมไทยในทศวรรษหน้า. ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย, 2527.
- ช่วงโชติ พันธุเวช. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานอธิการบดี สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เมื่อวันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2543.
- ชูศักดิ์ เอกเพชร. รูปแบบการจัดบัณฑิตศึกษาสาขาการประถมศึกษา ในวิทยาลัยครูภาคใต้. ปริญญาานิพนธ์การศึกษาคณาจารย์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

ทบวงมหาวิทยาลัย. ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิต

ศึกษา พ.ศ. 2542. ประกาศ ณ วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2542. อัดสำเนา.

ทิพวรรณ ยูทธิโยธิน. พฤติกรรมการณ์เป็นผู้นำของอธิการวิทยาลัยครู. คณะศึกษาศาสตร์

วิทยาลัยครุชนนรี, 2537. อัดสำเนา.

นิตา ชูโต. การประเมินโครงการ. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ. “การศึกษาความเป็นไปได้ ในการจัดโครงการการศึกษาต่อเนื่องให้กับเจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์.” ใน การวิจัยทางการศึกษา : กรณีตัวอย่าง. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2528.

ประนอม โอทกานนท์ และคณะ. รายงานการศึกษาความเป็นไปได้และความพร้อมในการจัดตั้งคณะ

พยาบาลศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2535. อัดสำเนา.

ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ. “บัณฑิตศึกษากับความต้องการกำลังคนในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี.”

สรุปรายงานการประชุมคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศ ครั้งที่ 11. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม, 2536. อัดสำเนา.

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. การอุดมศึกษากับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2543.

ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.

ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ. เล่ม 92 ตอนที่ 48. 27 กุมภาพันธ์ 2518.

ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 109 ตอนที่ 4. 22 เมษายน 2535.

ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ. เล่ม 96 ตอนที่ 63. 27 เมษายน 2522.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทศึกษาพร

จำกัด, 2531.

วรวิทย์ จินดาพล. การศึกษาความพร้อมในการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาประจำการ

ในเขตความรับผิดชอบของวิทยาลัยครุ นครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร

มหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2520. อัดสำเนา.

วิจิตร ศรีสะอ้าน. “ปรัชญาและเป้าหมายของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา.” เอกสารประกอบ

การสัมมนาคุณาจารย์ครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

- วิชัย คิสสระ. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2530.
- วีระ วงศ์สรรค์. เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สามกับนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับสี่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519. อัดสำเนา.
- วีระพล สุวรรณอนันต์. การศึกษาความเป็นไปได้ของแผนและโครงการ. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2524.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. ทิศทางแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ.2530 – 2534). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2528.
- _____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : พรึกหวานกราฟฟิค. 2542.
- สถาบันราชภัฏธนบุรี. คู่มือนักศึกษา ปีการศึกษา 2540. กรุงเทพมหานคร : พิเศษจุฬารพิมพ์. 2540.
- สภาสถาบันราชภัฏ, คณะกรรมการ. ข้อบังคับคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ ว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2539. ประกาศ ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539. อัดสำเนา.
- สภาสถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. ประกาศสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ เรื่อง แนวทางและวิธีการพิจารณาหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2540. ประกาศ ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540. อัดสำเนา.
- _____. พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. กรุงเทพมหานคร : กองการฝึกหัดครู, 2540.
- _____. โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ในสถาบันราชภัฏ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2540 – 2544. กรุงเทพมหานคร : 2539. อัดสำเนา.
- สมชาย ภคภาสวิวัฒน์. “ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : การปรับตัวในระบอบโลกใหม่.” เอกสารประกอบการสัมมนา. โครงการบัณฑิตศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2537. อัดสำเนา.

- สมพงษ์ เกษมสิน. ปัจจัยการบริหารองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- สันต์ ธรรมบำรุง. อธิการบดีสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานอธิการบดี สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เมื่อวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2543.
- สุเทพ ชูเชื้อ. ประวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : ก้าวหน้าการพิมพ์, 2515.
- อัมพร ณ สงขลา. เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- อุไร แฉล้ม. การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดวิชาชีพต่างๆ ในวิทยาลัยครูยะลา. ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- Anderson, Searvia B., Samuel Ball. And Murphy Richard T. "Need Assessment," in Encyclopedia of Educational Evaluation. p.254 – 256. San Francisco : Jossey – Bass Publishers, 1976.
- Bradshaw, Ronald Herman. "The Financial Feasibility and Desirability of Establishing a Country School System in Arkansas," Dissertation Abstracts International. 45 : 2319 – A; February, 1985.
- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. P.150 – 210. 3rd ed. New York : Harper, 1970.
- Epstein, Sandra Sterling. "A Needs Assessment Approach to Curriculum Development in Jurist Education," Dissertation Abstracts International. 44 : 2341 – A; February. 1984.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. New York : McGraw-Hill Book Company, 1981.
- Gay, L.R. Educational Evaluation and Measurement Competencies for Analysis and Application. 2nd ed., London : A Bele & Howell Company, 1985.

- Helligel, Don, Slocum. John W., and Woodman. Richard W., Organizational Behavior. 5th ed. .
Minisota : West Publishing Company, 1989.
- Isaac, Stephan and William B. Michael. Handbook in Research and Evaluation. 2nd Edition.
California : EdITS publishers, 1982.
- Javalera, Elizabeth Rico. "Training for Voluntary Non – Formal Educators : Needs Resources, and Feasibility," Dissertation Abstracts International. 45 : 1023 – A; October, 1984.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. Determining Sample Size for Research Activities, Educational and Psychological Measurement. 1970, 30, 607 - 610.
- Lennon, Ametia O. "An Analysis of Predeterment Planning Needs," Dissertation Abstracts International. 46 : 49 – A; July, 1985.
- Mahoney, John Potrick, "Important Factors Involved in Determining the Feasibility of Catholic Secondary School in Inner City Areas : the North Side of the City of St. Louis," Dissertation Abstracts International. 40 : 2582 – A; November, 1979.
- Mathews, Charles Edgar. "The Implementation of A Year – Round School" A Feasibility Study for Kadena Air Base, Ikinawa Japan," Dissertation Abstracts International. 39 : 3955 – A: January, 1979.
- Witkin, Belle Ruth. Assessing Needs in Educational and Social Program. California :
Jossey – Bass Inc., 1984.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๘๘๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดี สถาบันราชภัฏนครปฐม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมและความต้องการของนักศึกษาในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.สมสุข ธีระพิจิตร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้อธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ อาจารย์ผู้สอนโปรแกรมวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป และนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ ๔ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป จำนวน ๓๕ คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมและความต้องการของนักศึกษาในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศวลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

19 กุมภาพันธ์ 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

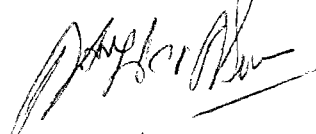
เรียน ผู้บริหารและอาจารย์ทุกท่าน

ข้าพเจ้านายสมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ อาจารย์สถาบันราชภัฏธนบุรี ปัจจุบันกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยให้ทำวิจัยเรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมและความต้องการของนักศึกษา ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร" เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท โดยมี ดร.สมสุข ชีระพิจิตร และ ผศ.ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ต้องอาศัยข้อมูลหลายส่วนด้วยกัน ส่วนสำคัญคือการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการวิจัย และผู้วิจัยได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้หนึ่งที่สามารถให้ข้อมูลด้านนี้ได้เป็นอย่างดี จึงขอความกรุณาท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ตามสภาพความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่าน

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลจากการสำรวจครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ในสถาบันราชภัฏ ในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ)

ผู้วิจัย

แบบสอบถามฉบับที่ 1

(สำหรับผู้บริหารและอาจารย์สถาบันราชภัฏ)

เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับความพร้อม
และความต้องการของนักศึกษา ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามประกอบการทำปริญญาบัตรของนายสมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ
การแสดงความเห็นใด ๆ ไม่เป็นสิ่งผูกพันและไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบ โปรดอ่านข้อความใน
แบบสอบถาม แล้วแสดงความคิดเห็นตามที่ท่านรู้สึกอย่างแท้จริง

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

- ตำแหน่ง ผู้บริหาร อาจารย์
- สังกัดสถาบันราชภัฏ
 จันทเกษม ชนบุรี บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา
 พระนคร สวนสุนันทา สวนดุสิต

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง ท่านเห็นว่าสถาบันของท่านมีความพร้อมในการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา
สาขาวิทยาศาสตร์ (โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
และ โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม) ในระดับใด
โปรดตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ทางขวามือ
ตามความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ มาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
อาจารย์ในคณะวิชาส่วนมากจะพึงพอใจ ถ้าสถาบันเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์	√				

ความหมาย ท่านมีความเห็นว่า อาจารย์ในคณะวิชาส่วนมากจะพึงพอใจ ถ้าสถาบันเปิดสอนระดับ
บัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ในระดับ**มากที่สุด**

ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพร้อมด้านการบริหารและการจัดการ					
1.1 การแบ่งส่วนราชการ/หน่วยงานในสถาบันของท่าน เป็นการ ส่งเสริมจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์					
1.2 สถาบันของท่านมีแผน/โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์					
1.3 สถาบันของท่านมีข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศต่าง ๆ ที่เอื้อ ประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์					
1.4 สถาบันของท่านสามารถออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ ต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา ศาสตร์ ได้					
1.5 สถาบันของท่านได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากบุคคลใน ท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์					
1.6 สถาบันของท่านได้รับความร่วมมือจากหน่วยราชการ และ สถาบันองค์กรส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์					

ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. ความพร้อมด้านบุคลากร					
2.1 สถาบันของท่านมีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถตามเกณฑ์การเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้เพียงพอ					
2.2 สถาบันของท่านมีอาจารย์ที่มีประสบการณ์ และมีผลงานทางวิชาการ เพียงพอที่สนับสนุนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ได้					
2.3 สถาบันของท่านสามารถสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นที่มีคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์มาเป็นอาจารย์พิเศษ และ/หรือเป็นวิทยากรในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ได้					
2.4 สถาบันของท่านสามารถสรรหาคำแหน่งบุคลากร เพื่อแต่งตั้งเป็นอาจารย์ใหม่ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ได้					
2.5 สถาบันของท่านสามารถพัฒนาอาจารย์ประจำ โดยการฝึกอบรม การส่งเสริมให้ศึกษาต่อ เพื่อให้มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ได้					
2.6 สถาบันของท่านมีอาจารย์ในสถาบันเป็นผู้ช่วยจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ในด้านวิชาการได้					
2.7 สถาบันของท่านมีบุคลากรของสถาบันเป็นผู้ช่วยจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ในด้านธุรการได้					
2. ความพร้อมด้านวิชาการ					
2.1 เกณฑ์การพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาไม่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ในสถาบันของท่าน					
2.2 สถาบันของท่านสามารถพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้ด้วยตนเอง หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏ					
2.3 สถาบันของท่านสามารถบริหารหลักสูตรแบบโปรแกรมวิชา โดยมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นผู้รับผิดชอบ					

ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.4 สถาบันของท่านสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับสถาบัน อุดมศึกษาอื่น ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล					
2.5 สถาบันของท่านสามารถจัดหาเอกสาร ตำรา สำหรับการศึกษา ค้นคว้า ของนักศึกษา ได้อย่างหลากหลายและพอเพียง					
2.6 สถาบันของท่านสามารถจัดหาเอกสารการวิจัย สำหรับการศึกษา ค้นคว้า ของนักศึกษา ได้อย่างหลากหลายและพอเพียง					
2.7 สถาบันของท่านสามารถจัดหาวัสดุ-ครุภัณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ที่ ทันสมัย เพื่อใช้ประกอบการศึกษาของนักศึกษา ได้อย่างพอเพียง					
2.8 สถาบันของท่านสามารถจัดหาวัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ ประกอบการศึกษาค้นคว้าทาง INTERNET และทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้อย่างพอเพียง					
4. ความพร้อมด้านอาคารสถานที่					
4.1 สถาบันของท่านสามารถจัดห้องบรรยายและห้องสัมมนา สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้อย่างเหมาะสม					
4.2 สถาบันของท่านสามารถจัดห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้อย่างเหมาะสม					
4.3 สถาบันของท่านสามารถจัดห้องศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติการวิจัย ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ได้อย่างเหมาะสม					
4.4 สถาบันของท่านสามารถใช้แหล่งวิทยากร สถานประกอบการ ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับการศึกษาค้นคว้า และการฝึก งานของนักศึกษาได้					
4.5 สถาบันของท่านสามารถจัดห้องเพื่อใช้เป็นสำนักงานการบริหาร หลักสูตร ห้องประชุม และห้องพิเศษอื่นได้					

ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5. ความพร้อมด้านงบประมาณ					
5.1 สถาบันของท่านสามารถจัดหางบประมาณมาใช้จ่ายในการจัด สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม					
5.2 สถาบันของท่านสามารถออกระเบียบเกี่ยวกับการรับจ่ายเงิน ซึ่ง เก็บจากนักศึกษา เพื่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา ศาสตร์ ในอัตราที่เหมาะสม ได้					
5.3 สถาบันของท่านสามารถระดมทุนและจัดหาเงินทุน จากภายนอก สถาบัน มาใช้ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ได้					
5.4 สถาบันของท่านสามารถจัดตั้งกองทุน/มูลนิธิ เพื่อระดมทุนมาใช้ ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ได้					
5.5 สถาบันของท่านสามารถจัดหาทุนการศึกษา ให้นักศึกษาแบบ ให้เปล่าหรือให้เป็นทุนกู้ยืมได้					

ขอพระคุณเป็นอย่างสูง ที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับที่ 2

(สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏ)

เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อม
และความต้องการของนักศึกษา ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามประกอบการทำปฏิญญาพันธกิจของนายสมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ
การแสดงความคิดเห็นใด ๆ ไม่เป็นสิ่งผูกพันและไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบ โปรดอ่านข้อความใน
แบบสอบถาม แล้วแสดงความคิดเห็นตามที่ท่านรู้สึกอย่างแท้จริง

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการศึกษาต่อระดับบัณฑิต
ศึกษา ถ้าสถาบันราชภัฏของท่าน จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ (โปรแกรมวิชา
วิทยาศาสตร์ศึกษา โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป และโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม)
ท่านมีความต้องการในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาอย่างไร

คำชี้แจง : โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือกรอกความเห็นลงใน
ช่องว่างตรงกับความต้องการที่แท้จริง

1. ท่านต้องการสมัครเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ในสถาบันราชภัฏหรือไม่

1.1 ไม่ต้องการศึกษาต่อ เนื่องจาก (ตอบได้หลายข้อ)

ต้องการทำงานหารายได้ก่อน

ไม่มีทุนศึกษาต่อ

มีภาระทางครอบครัว

จบแค่ปริญญาตรีก็เพียงพอแล้ว

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

(ถ้าไม่ต้องการศึกษาต่อ ให้ยุติการตอบคำถามเพียงเท่านี้)

1.2 ต้องการศึกษาต่อ โดยตั้งใจว่าจะสมัครเรียนในปีการศึกษา

2544

2545

2546

2547

2548

2. ท่านต้องการศึกษาต่อในโปรแกรมวิชาใดเป็นอันดับแรก

วิทยาศาสตร์ศึกษา

วิทยาศาสตร์ทั่วไป

วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม

3. เหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วพิจารณาเหตุผลในแต่ละข้อว่าอะไรเป็นเหตุจูงใจให้ท่าน

เลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ ตอบคำถาม

โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตาราง ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงระดับเดียว ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เป็นเหตุจูงใจน้อยที่สุด

เหตุจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ	ระดับของเหตุจูงใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านลักษณะของสถาบัน					
1. สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความต้องการ					
2. มีศรีทธาในชื่อเสียงและมาตรฐานของสถาบัน					
3. คณาจารย์ของสถาบันมีคุณภาพ					
4. สภาพแวดล้อมภายในสถาบันเอื้อต่อการศึกษา					
5. ใช้ทุนทรัพย์ในการเรียนน้อยกว่าเรียนที่สถาบันอื่น					
6. ศิษย์เก่าของสถาบันเป็นที่รู้จักและยอมรับโดยทั่วไป					
ด้านบริบทของสังคมและการประกอบอาชีพ					
7. ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าท่านสามารถเรียนได้					
8. ต้องการให้ผู้อื่นรู้จักและเป็นที่ยอมรับ					
9. ญาติพี่น้อง เพื่อน และคนสนิทสนับสนุนให้เรียน					
10. เมื่อจบการศึกษาแล้วมีโอกาที่จะหางานทำได้ง่าย					
11. เมื่อจบการศึกษาแล้วมีโอกาที่จะก้าวหน้าและมีชื่อเสียง					
12. ต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่เมื่อจบการศึกษา					

เหตุจูงใจและเหตุผลอื่น (โปรดระบุ)

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย วีระวัฒนานนท์	อาจารย์ประจำสาขาวิชา การอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงษ์ เจริญพิทย์	อาจารย์ประจำสาขาวิชา การมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุณารักษ์	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่วงโชติ พันธุเวช	รองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ	อาจารย์ประจำภาควิชา การวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายสมศักดิ์ ชื่อสกุล ปิยะสุวรรณ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 13 เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2486
สถานที่เกิด	ตำบลเกาะขนุน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 90/39 ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 10130
สถานที่ทำงาน	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏธนบุรี เลขที่ 172 ถนนอิสรภาพ แขวงกัลยาณิ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2512 ระดับปริญญาตรี การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.บ.) วิชาเอกฟิสิกส์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร พ.ศ. 2544 ระดับปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับความพร้อม
และความต้องการของนักศึกษา ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2544

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง คือ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏพระนคร สถาบันราชภัฏสวนดุสิต และสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร และศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 85 คน อาจารย์สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวน 190 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และการศึกษา ปีการศึกษา 2543 จำนวน 474 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามความต้องการและเหตุจูงใจของนักศึกษาในการศึกษาต่อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดและแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ้และดันแคน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมอยู่ในระดับมากในด้านการบริหารและการจัดการ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการ ส่วนด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 65.61 และไม่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 34.39 สำหรับนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อส่วนใหญ่ตั้งใจศึกษาต่อในปีการศึกษา 2546 ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ศึกษา และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ตามลำดับ โดยนักศึกษามีเหตุจูงใจในการศึกษาต่อในด้านลักษณะของสถาบัน และด้านบริบทของสังคมและการประกอบอาชีพในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ มีสาเหตุจากต้องการทำงานหารายได้ ไม่มีทุนศึกษาต่อ และมีภาระทางครอบครัวตามลำดับ

3. ผู้บริหารกับอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดในด้านบุคลากรและด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ในสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านวิชาการ พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**READINESS IN OFFERING GRADUATE PROGRAMS IN SCIENCE
AND STUDENTS' NEEDS AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS
AND INSTRUCTORS OF RAJABHAT INSTITUTES IN BANGKOK**

AN ABSTRACT

BY

SOMSAK PIYASUWAN

**Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University**

May 2001

The purposes of this research were to study and compare the perceptions of administrators and instructors in six Rajabhat Institutes in Bangkok toward readiness in offering graduate programs in Science in overall and five areas : administration and management, personnel, academic, land and building and budgeting. Moreover, this research also studied students' needs for graduate study in Science. The sample consisted of 85 administrators, 190 instructors in the Faculty of Science and Technology and 474 undergraduate students in Science and Education in the academic year 2000. The instrument used for data collecting were 1) a five rating scale questionnaire asking readiness in offering graduate programs in Science and 2) a closed end and five rating scale questionnaire asking students' needs for further study. The data were analyzed by arithmetic mean, standard deviation, t – test, one way analysis of variance, Scheffe's and Duncan's method.

The findings of this research were as follows :

1. The readiness in offering graduate programs in Science in overall area was at the high level. When examining each area, it was found that the readiness in administration and management, personnel and academic were at the high level whereas land and building and budgeting were at the moderate level.

2. The percentage of 65.61 of students indicated their needs for graduate study in Science while 34.39 of them stated no needs. Students who indicated their needs revealed that they prefer to join the program in the academic year 2003 in the following areas of study : Environmental Science, Science Education and General Science. Students who had no needs for further study stated the following reasons : they would like to work for their own living first, they had some problems of financial support and they had family to take care.

3. The readiness in offering graduate programs in Science in overall area as perceived by administrators and instructors was statistically significant different at .01 level. When examining each area, it was found that the readiness in personnel and budgeting between administrators and instructors were statistically significant different at .01 level while the readiness in land and building was statistically significant different at .05 level.

4. The readiness in offering graduate programs in Science in overall area as perceived by administrators in different Rajabhat Institutes was statistically significant different at .01 level. When examining each area, it was found that the readiness in administration and management, personnel, land and building and budgeting were statistically significant different at .01 level while the readiness in academic was statistically significant different at .05 level.